

312126

ప్రతి దిన ముద్రక టిం వంబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

కంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ ఫి బ్రవరి నెల 12-వ తేది మంగళవారము

No. 263

శ్రీ విభవశామ సంవత్సర మాఖమాస శుద్ధ తృతీయ

నందిక ౨౬౩

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయుపుపోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
శేక

109, ఫ్రేరింగ్స్, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

రసాయన చాయశాల మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో" నెల్లను
మొదటివారని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు సలిసుగా చిక్కను.

ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, మరి
యితర రకములను ముట్టరు.

5143

శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

సి టీ ప్రా గ్రె సి వ్ ఫండ్ లి మి టెడ్

19 వలభ అగ్రవారం, తిరువట్టిక్కోపేట, తిరువల్లిక్కేసి, మద్రాసు

ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లు:—నెల 1 కి నూటికి రు 0-10-0 వడ్డీమీద తీసుకొనబడును. వడ్డీ నెలకొకసారి చెల్లించబడును.

చిక్కుకాలమునకు వేయూ డిపాజిట్లకు ప్రత్యేకపురేట్లు.

వేవింగ్స్ అకౌంట్లు:—రు 5 లో ఆరంభించుకొనవచ్చును 100 కి సంవత్సరమునకు రు 6-4-0 చొ॥ వడ్డీ యివ్వబడును

అప్పులు:—నగల తొక్కుమీదను, సి రాసిమీదను యివ్వబడును.

87

క రి.

మెంబర్లుచేర్చుకొనబడును. ఎక్కువ ఫరుపాయములు యివ్వబడును.

క. వి. ఆయ్యర్, సెక్రటరీ.

స్వాతంత్ర్యలక్షణము

“మేక్విసి” గారు వ్రాసిన స్వాతంత్ర్యలక్షణములు అను అంగ్లగ్రంథమునకు అనువాదము.

దేశభక్తి గలవా రందరు తప్పక చదువవలసిన అపూర్వ ప్రచురణము.

తపా ఖర్చు ప్రత్యేకము.

పెల ప్రతి 1-కి రు 1-0-0.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మద్రాసు.

సువరసుందరసము సర్వసేవామేహములకు సంజీవివంటిది

ఎటువంటి సవామేహములైనను గురువును. ఇకాశ్చేస్తు
అనవధరం. శోశపట్టుట మొదలైన దుర్మాయలు లేవు. అనే
కులు వాడి మెచ్చియున్నాడు. 60 ఏండ్లు నైద్యుడన అను
భవముగల కి॥ శే॥ వేటూరి సుందరశాస్త్రిగారిచే కనిపెట్టబడి
నది. వాడు విధము మందుతో పంపబడును.

4

నెల 50 మాత్రము రు 5-0-0.

ఆర్వరసాయనశాల, ముత్తూల (కృష్ణా.)

ఆయుర్వేదాషధ రత్నాకరము

(ద్వితీయ ముద్రణము)

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆవిధభైషజ్యరత్నావళి రు. 2, భన్మహాశిర రు. 1
(25) శాక్తర శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, రెణవడ.

జాతకములు

మీ జననకాల తేది, ఘడియలు, (గంటలు) మీరు పు
ట్టిన స్థలమును తెలియజేయవలెను. (1) లగ్న స్థలము, భావ
స్థలము, పాదశేవర్థలం, ఆరూఢవక్రము, కేతుత్వ వితక్త్య
ములు, అష్టకవిధ్య, పంచమములు, గ్రహ స్థమయములు, చేష్టలు,
గుణించుటకు. ఒకజాతకమునకు రు 8-0-0 రెండుజాతకములకు
5-0-0 శాలగు జాతకములకు 8-0-0 ప్రతి ముహూర్తమున
కు చార్జిరూ 8-0-0 ప్రతిఆర్థికతో మా ముందు వంశవలెను.

యం. వి. రామశాస్త్రి,

బుధజ్యోతిషాలయం.

నెం 128-1

నూజిడు (కృష్ణా.)

నానాస్వరూపము

మహాత్ముని స్వీయచరిత్ర

అయిదవ భాగము 42-వ ప్రకరణము

ఖడ్గము అభివృద్ధిగూర్చి నేనీ స్వీయచరిత్రలో నిశ్చయముగా ప్రాయశఃగూడను. వనదేశమునం దిప్పటికడనున్న రెగియున్న విషయములను నే నీచరిత్రయందు ప్రాయశఃలేనను నుద్దేశముతో నేనీ చరిత్రను ప్రారంభించియుండలేదు. వానిని గూర్చి ప్రాయశఃలేనవచ్చినచో చాల విషయములను ప్రాయశః నియమముగాననే నేను ప్రాయశఃలేనవచ్చినను. నేను సత్య శ్రేయః మొనరించుచున్నపుడు అప్రయత్నముగా తటస్థించిన విషయములనుమాత్రమే నేనిందు వివరింపదలచితిని.

అసహాయోద్యమము

అలీ సోదరులు ప్రారంభించిన అసహాయమును ఖిలాఫత్ అందోళనము విక్సిలి యుద్ధవర్షలనున్నపుడు కీ|| శే|| మాలానా అబ్దుల్ బాకి గారి తో ను యితర ఉలేమాలతో ను గూడ నేను అసహాయోద్యమమునుగూర్చి-మఖ్యముగా మహమ్మదీయులదౌర్జన్యరాహిత్యక్షిప్తాంతముల నెంతవరకుసరింతగలరను సంశయముగూర్చి చాల సార్లు చర్చించితిని. మహమ్మదీయులు దౌర్జన్యరాహిత్యనిర్ధారణను నవలంబించగూడదని ఖిలాఫత్ సెట్టినిష్ఠనులేదు. మహమ్మదీయుల అసిద్ధాంతమును సాగించుటకు వాదనమొనరించుకొనుటగాన దానిని సరిగా నెరవేర్చుటకువారు బాధ్యులైయున్నారు." అని ఉలేమాలందరు చివర కంగీకరించిరి. ఖిలాఫత్ సభలో చివరకు అసహాయోద్యమ తీర్మాన మువహింపబడెను. చాల చర్చ జరిగినప్పటికీ నా తీర్మాన ముమోదించబడెను. అలహాబాదులో నొకసారి యీ విషయమును గూర్చి నొక సంఘమువారు రాత్రియంతయును నిద్రమాని చర్చించుచునేయుండిరి. అదికాకు బాగుగా జ్ఞాపకమున్నది. స్వర్ణీయ హాకీం అబ్దుల్ ఖాను గారి కి గూడ దౌర్జన్యవర్హిత అసహాయోద్యమము నందు మొదట గట్టిన మృకము కలుగలేదు. అది సాధ్యముకాదని ఆయన భావించుచుండెను గాని అసంశయము వదలిన పిమ్మట హాకీం అత్యంత దీక్షతో అమూల్యముగ నేన చేసెను.

అవల ఖాద్రికాలమునకే ఖుల్జురరాష్ట్ర రాజకీయసభ జరిగినది. అసభలోగూడ నేను అసహాయోద్యమ తీర్మానమును వహించితిని. "కాంగ్రెసు మహాసభలోనీ తీర్మానము మొదట నామోదించబడలేదు. జరిగినవరకు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సభ తీర్మానమును గూర్చి యెంచుకూడదని" అసభలో ప్రతిపాదించు నుడిచిరి. "కలిగిన అభివృద్ధిని వదులుకొనదలచినపుడు మాత్రమే మొదట మహాసభవారి అనుమతి అనవరముగను గాని అభివృద్ధికొరకు ప్రయత్నింపగోరినపు డట్టి తీర్మానముల నామోదించుటకు రాష్ట్రీయ సంఘముల కధికారము కలదు. కాంగ్రెసు మహాసభ ప్రతిష్ఠ సభికముచేయుటకు మన బాధ్యత మిదాద నే మనము ప్రయత్నింపగోరినపుడు మహాసభవారి అనుమతిని బడయ న వసరములేదు." అని నేను ప్రత్యుత్తరమిచ్చితిని. పిమ్మట తీర్మానమునుగూర్చి కాంతముగా చర్చజరిగినది. అత్యధికసంఖ్యాకులచే తీర్మానము మోదించబడెనని అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను. శ్రీయుతులు వల్లభాయశరీలు అబ్దుల్ హక్కుగార్లు గల వలంతులదేశలనే ఆ సభలో ఆతీర్మానముమోదించబడెనని నేను నిస్సంశయముగా తెలుపగలను. అపుడు రాష్ట్రీయసంఘమునకు త్యాగిగారే అధ్యక్షుడుగానుండెను. ఆయన తీర్మానమునకు విక్సిలి అను కూతురుగానుండెను.

అసహాయోద్యమతీర్మానమునుగూర్చి చర్చించుటకు 1920 సెప్టెంబరులో కలకత్తాలో అసరకాంగ్రెసు మహాసభనుజరుపుటకు భారతకాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమువారు నిశ్చయించిరి. అందులకు చాల గొప్పయేర్పాటులు చేయబడెను. అసభకు లాలా అజితరామ్ గారిని అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనిరి. బొంబాయినుండి ఒక స్పెషలు ట్రెయినులో కాంగ్రెసువారును మరియొక స్పెషలు ట్రెయినులో ఖిలాఫత్ వారును కలకత్తాకు వెళ్లిరి. కలకత్తాలో జరిగిన అసరకసభకు ప్రేక్షకులను ప్రతినిధులను గూడ విక్సిలి హెచ్చుగా వచ్చిరి.

మాలానా మవుకతలిగారి కోరికప్రకారము నేనే రైలులో చిత్తుతీర్మానమును సిద్ధపరచితిని. అప్పటివరకును నేను

దౌర్జన్యరాహిత్యమును వదలును ఉపశాసనములతో మాత్రమే ఉపయోగించుచుంటిగాని ప్రాతలలో నుపయోగించుటలేదు. అప్పటికి నాకింకను కావలసిన వదలులన్నియును లభింపలేదు. దౌర్జన్యరాహిత్యమును సంస్కృతపదమునుమాత్రమే నేను వాడి నచో దానిభావము మహమ్మదీయులకు సరిగా బోధపడదని నా అభిప్రాయము. కావున అందులకు సరియైన ఉడుకువదలును నూచింపుదని నేను మాలానా అబ్దుల్ లాం అజదుగారి నడిగి తిని. దౌర్జన్య రాహిత్యము (నాను-వయలెంటు) అను పదమునకు 'బా-అమాను' అనుపదమును, అసహాయోద్యమము (నాను-కొవావరేమను) అను పదమునకు 'తక్కి-ఇ-మవాలతు' అను పదమును ఆయన నూచించిరి.

ఇట్లులే నేనీ యాంగ్ల పదములకు సరియైన హిందీ గుణరాలి ఉడుకు వదలుల నింకను నశ్వసింపుచుండగనే మహాసభలో నుపహాసించబడుటకు అసహాయోద్యమ తీర్మానము నూనాయదాన నేను సిద్ధపరచవలసినవచ్చినది. మొదట ప్రాసిన నూనాయదానో నేను దౌర్జన్యరాహిత్యమును వదలును వదలియే ప్రాసించిని. నేనా లోపమును గుర్తించుటకు నా ముసాయిదాను వెంటనే నా బండిలోనే యుండిన మవుకతలిగారికిచ్చి తిని. రాత్రి నాకా సంగతి జ్ఞాపకమువచ్చినది. దానిని ముద్రించుటకు పూర్వమే అవదమును పూర్తిచేయవలసియుండుటచే ఉదయముననే నేను మహాసభ దేశాయిచేత కలుకు పంపితిని. కాని అప్పటికే అది ముద్రింపబడినది. ఆ సాయం కాలమే విషయనిర్ణయ సభ జరుగును కావున ఆలోచన అప్పువదిన రాగితములన్నిటిలోను నే నావదమును చేర్చవలసి వచ్చినది. నేనులు చేసేయుండినచో అవల చాల ఇబ్బంది కలిగి యుండిదనిగూడ నేను తెలుసుకొంటిని.

ఎట్లులే నను నానితి కోచసియముగానే యుండెను. అనగా నే నసహాయోద్యమినినుంటిని. నేనా తీర్మానము నుపహించించినచో దాని నెవరు జలపరచెదరో యెవరాజేసింపెదరో నా కేమియును తెలియలేదు. లాలాజీ అభిప్రాయ మెట్లున్నదో గూడ నాకు తెలియదు. దాక్షురు బిసెంటు, వండిత కూలవ్యాక్రీయుత విజయరాఘవాచారి, వండిత మోతీలాలు, దేశబంధు దాసుగార్లు మున్నగు నతిరథ శ్రేష్ఠులందరను ఆ సభకు వచ్చి యుండిరి.

పంజాబు - ఖిలాఫత్ అక్రమములను తొలగించుటకు మాత్రమే అసహాయోద్యమము నవలంబించవలెనని నా తీర్మానమునందు నేను నూచించితిని. అందులకు విజయరాఘవాచారి గారంగీకరింపలేదు. "మనము అసహాయోద్యమము నవలంబించ గోరినపుడు దేవోకొన్ని అక్రమములకొరకు మాత్రమే అని యేలయినవలెన? మనకు స్వరాజ్యము నియ్యకుండుటయే అన్ని అక్రమములలో ను గూడ విక్సిలి గొప్ప అక్రమమై యున్నది. కావున దానిని గూర్చియే మనము అసహాయోద్యమమును ప్రారంభించవలెను" అని ఆచార్యులుగా రనిరి. నేను తక్షణమే అందుల కంగీకరించి నా ముసాయిదా నలుల సవరించితిని. పిమ్మట చాల తీవ్రమగు చర్చ జరిగినది గాని చివరకు నా తీర్మాన ముమోదించబడెను. నా యోద్యమమున చేసిన వారిలో వండిత మోతీలాలుగారే మొదటి వారు. ఆయనకు ను నాకు ను ఆ తీర్మాన మును గూర్చి జరిగిన కాంతియుతముగు సంభాషణ నాకిప్పటికిని జ్ఞాపకమున్నది. వదలుల కూర్చుంటే ఆయన కొన్ని సవరణలను నూచించెను. వానిని నేను స్వీకరించితిని. దేశబంధు దాసుగారినిగూడ నంగీకరింపజేయుటకు నెహ్రూగారే పూనుకొనిరి. దాసుగారి తీర్మానము సమ్యక్తముగానే యుండెను గాని ఆ విధానము ను కొనసాగించుటకు ప్రజలు సమర్థులుగా నుండలేదనిమాత్రమే దాసుగారు సంశయించుచుండిరి. అందులను దాసుగారును లాలాజీగారును నాగపూరు కాంగ్రెసు మహాసభలోనే తీర్మానమును మనఃపూర్వముగా నామోదించిరి.

కలకత్తా అసరకసభనాటికి లోకమాన్యుడు లేకపోవుట (వివంగతుడగుట) నాకు గొప్పతోటుగానే కనబడెను. లోకమాన్యు డప్పటికి జీవించియే యున్నచో అపుడు నా తీర్మానమును మనఃపూర్వముగా నామోదించియే యుండు నని యిప్పటికిని నాకు గట్టిన మృకము కలదు. ఒక నేరతో లోకమాన్యుడు నా తీర్మానమునకు ప్రతిపాదించుటగానే యుండియుండినను అదికాడ నా లోక గొప్ప ఘనతయనియే నేను భావించెదను. లోకమాన్యు నకును నాకును తరుమగా భిన్నాభిప్రాయములు కలుగుచునే యుండెనుగాని వానివలన మామైత్రి కెట్టి భంగమును కలగలేదు. మాకిద్దరికిని గాఢమగు సంబంధము కలదని నేను నిరంతరమును నమ్మునటులే లోకమాన్యుడు నన్నాదరించుచుండెను. లోకమాన్యుని మరణ కాల విషయము లిప్పుడు

గూడ నా మనోనేత్రమునకు గోచరించు నేయున్నది. లోకమాన్యుడు మృతిచేసినది తెలిసినచో యాదవద్దగూడ నాకు మారెగించుసరికి సరిగా రాత్రి 12 గంటలైనది. అపుడు నా విక్రియందరకు నా చెంతనేయుండిరి. "నా మూలబలములోని పోయినదనుమాట" వెంటనే అప్రయత్నముగా నా నోటవడలినది. అసహాయోద్యమముయొక్క కడపటిదశగూర్చి లోకమాన్యుని యభిప్రాయమెట్లు లుండియుండునను విషయమున నిప్పటికిని వాదోపవాదములు జరుగుచునేయున్నవిగాని కలకత్తా సభనాటికి లోకమాన్యుడు లేకపోవుట గొప్పనష్టముగా నే సభకు వచ్చినవారందరుగూడ భావించియుండిరి. మన బాతీయచరిత్రయందు డట్టి విషయ సమయమున మనలను సదుపవలసిన నాయక శ్రేష్ఠుడగు లోకమాన్యుడు లేక పోయెనగా అను విచారముందరిప్పుడనుములను గూడ నా సరించి యేయుండెను. (ఎంగు యుండియా 81-1-29.)

సురాజ్ మల్క్

సీ మ క మ ల ము లు
4353-1 313, యస్సనేడు, మద్రాసు.

శ్రీశైలయాత్ర

పెద్దచెరువు సత్రము

శ్రీశైలయాత్రదేశమునందు పురాతనమైన సుప్రసిద్ధత్రేత్రము. శ్రీశైలయాత్రను జేయుటకు (వజ్రలు అరణ్యములమధ్యను ప్రయాణము చేయవలసిన విధము యాత్రను చేసినవారలకు విదితము. అరణ్యమధ్యమునందు యాత్రములు అన్నము నీరు లేకను చాల శ్రమపడుచుండురు. అట్టిశ్రమను కొంతయైనను నివారించుటకు శ్రీశైలమునకు దక్షిణవార్తగూర్తమునం దున్న పెద్దచెరువుదగ్గరను బ్రహ్మశ్రీ గాజేపల్లి అప్పయ్యశాస్త్రిగారు ను వారితో బుట్టువు సీతమ్మగారును అన్న సత్రముపై పెట్టి యాత్రకులకు సకలవసరములను చేయుచున్నారు. ఇట్లు అన్నదానము చేయువారి సత్ప్రసాదములకు ధర్మరాయలులైన పుణ్యక్షులు యథాశక్తిని సహాయముచేసి అన్నదాన పుణ్యమును గట్టుకొనుట వరమార్గము. సహాయము చేయవలసిన ధర్మాత్ము లీక్రింది చిరునామాకు వారి సహాయమును పంపుటకు నేడుచున్నాము.

1. కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు, మద్రాసు. 2. జె. వెంకట్రావుగారు, పబులడ్డి, విశాఖపట్టణం. 3. బి. పి. శే సురేష్ గారు, డిస్ట్రిక్టుబోర్డు ప్రెసిడెంటు కర్నూలు. 4. యం. వెంకట్రామయ్యగారు, డిస్ట్రిక్టు మునసఫ్, నల్లూరు. 5. కె. శేషగిరిరావునాయుడుగారు, డిస్ట్రిక్టు కలెక్టరు, కాశీనాథ. 6. యం. వెంకటరమణయ్య పంతులుగారు, డిస్ట్రిక్టు కలెక్టరు, కర్నూలు. 7. పి. సుబ్బారావుగారు, తహసీల్దార్, కోమల కంట్ల. 8. వర్మ రంగారావుగారు, ముక్తేవారు, రంగారేణి కాలనీస్. 9. అనుమాలశెట్టి అండ్ బ్రదర్స్, మద్రాసు. 10. ఎం. మునిస్వామి అయ్యగారు, ప్రిడర్, నంద్యాల. 11. 12. శురవరం రామ కృష్ణారెడ్డి గారు కర్నూలు, కరణం కృష్ణ రావు, కంబళిడిస్సె. 13. భీమిరెడ్డిగారు, గూడూరు తాలూకాబోర్డు వైస్-ప్రెసిడెంటు. 14. శేషల శేషమ్మశెట్టిగారు, అత్యుహారు. 15. వి. శివరామయ్యగారు, డిస్ట్రిక్టు హెల్తు అఫీ. సర్-రాజమండ్రి. 16. బి. బాలసుబ్రహ్మణ్యముగారు, డిస్ట్రిక్టు హెల్తు అఫీసరు, కర్నూలు. 17. అచార్యులయ్యగారు, సర్కూలు యన్ సెక్టరు, కోమలకంట్ల. 18. వెంకట్రామయ్య సర్కూల్ యన్ సెక్టరు కరుగప్పి.

గాజేపల్లి అప్పయ్యశాస్త్రి
అత్యుహారు పోస్టు, (కర్నూలుజిల్లా.)

Dr. MATAMESWARA ROW,
Physician & Surgeon. Asthma Specialist.
బెజవాడ పురమున శివాలయంవీధిలో గౌరవ నీయులైన శేకువారి మేడమిద పాతపోలీసుస్టేషన్ వద్ద డాక్టరు మఠమేశ్వర రావుగారు

180 అను బొంబాయి డిప్యూవంటుల డొవడాలయమును తెరచిరి. వీరు ఉబ్బసము "Asthma" దగ్గ వ్యాధులయందు బహునిపుణ్యము గలిగి శ్రత్యేక చికిత్సలను గ్యారంటీగా బాగుచేయుదురు. శేత్రచికిత్సయును చేయుదురు. మేహవ్యాధులకు చికిత్సయు "Venereals" అనగా శ్రీపురములకు శుభసంబంధమైన వ్యాధులను గ్యారంటీగా బాగుచేయుచు న్నారు. ఈవ్యాధులను బహురహస్యముగా చేయుచున్నారు. వీరు శస్త్రవైద్యమును చేయుదురు. శ్రీమ్రసన వైద్యమును చేయబడును. విద్యార్థులకు సరసమైన చికిత్సయు చేయబడును. చరా-పేదలకు ఉచితముగా డొవడములు ఇవ్వబడును.

కమ్మ మహాజననభ

కమ్మసంఘములో యిప్పటికైనను పంచలనము గలిగినందులకు సంకోచం. కమ్మమహాజననభ సెల్లూరులో జరుపుటకు నిశ్చయించబడినట్లును, ఆహ్వానసంఘముకూడ ఏర్పడినట్లును పత్రికములమున తెలియచున్నది. పథ యొక్కడజరిగినను, ప్రస్తుతము సంఘము నావరించియున్న పిశాచములను తరలించుట యొనరిన, కమ్మసంఘముయొక్క పరిపాలనావిధానమును పూర్తిగా మార్చవలయుననుట నిర్దిష్టవాదాంశము. సంఘసంస్కరణ, యెనిమిదిగ నుండవలయునను విషయమునుగురించి కొన్ని నూతనల గావింపబడు యీ వ్యాసముయొక్క ప్రధానోద్దేశంగాన ఆంధ్రులను క్రియ క్షమలగు నూత్తులనే గ్రహించవలయునని సంఘములను ప్రారంభించుచున్నాను.

సంఘములో పథ్యుడుగానేరకుండు 25-0-0 చెల్లించవలసియున్నది. అట్లు చెల్లించిన ప్రతిసంఘమునకు, సంఘపు కార్యకర్తల పథ్యుడుగా పరిగణించబడుచున్నాడు. దీనిని బట్టి, ఎంత ఉత్సాహవంతుడైనను, సంఘమునకు సేవజేయవలయునని యెంత అభిప్రాయించుచున్నాడు, రు 25-0-0 చెల్లించనిచే సంఘపథ్యుడు కాజాలడు. ఇదియెంతయు హాస్యాస్పదముగా నున్నది. సంఘము త సేవ జేయుటకు, 25 రు చెల్లింపగల ధనికునికేగాని, బీదవానికి అర్హతలేదా? సంఘములేకదువున బుట్టిన బిడ్డలందరికీని, జనని పాదసేవజేసి ధన్యులగాంచు భాగ్యములేదా? సేవజేయుటకు పథ్యుడుగా జేరవలసిన ఆవశ్యకతెవ్వదా? యిది కొందఱు ప్రశ్నింపవచ్చును. 25 రు చెల్లింపలేని బీదవానికి, పథ్యుడుగాజేరి సేవజేయు అవకాశము లేకుండ జేయుట భాగ్యముకాదనియే నా వాదనగాని, సంఘ సేవకు యింకనుకొన్ని మార్గములు గలవని నేను గమనింపకపోవలేదని, ఆ విమర్శకులకు విన్నవించుకొనుచున్నాను. సంఘమునకు కొంత ప్రేమ కావలయుననియు, అందువలన ప్రజలకును కొద్దిగనో గొప్పగనో వుండుటకర్తవలసికూడ నేను భావింపక పోవలేదు. కావున ప్రస్తుతమున్న రు 25 దీనినే ఒక రూపాయగాని మారు రూపాయలుగాని ప్రతేకము గుఱుగ నుండవలయుననికొరచున్నాను. సంఘమునకు ఆర్థికముగ, దీనివలన నష్టము కలుగునని కొందరు వాదించవచ్చును. రునుము తగ్గించిన పథ్యులు ఎక్కువమంది జేరుట నిశ్చయమనియు, ఆంధ్రులమున ప్రేమ ఎక్కువగునుగాని తగ్గదనియు వారికి తెల్పుచున్నాను. ఈ పై విషయములన్నియు గమనించి, మహాజననభలో చర్చించి మార్పుజేయవలయునని సంఘములను ప్రారంభించుచున్నాను.

ఇక రెండవ సంగతి కమ్మప్రముఖులు అన్ని జిల్లాలలో నివసించుచున్నారు. కాని సంఘము మాత్ర మొక్కటియే గలదు. దీనివలన అనేకనష్టము లున్నవి. సంఘభావము అరుదుగ నుండును. ఒక జిల్లాలో నున్న కమ్మ యవతులు అభిప్రాయములను, యితర జిల్లాలో నున్న కమ్మ యవతులు గ్రహించుటకు కలుగలరు. చిత్తూరు జిల్లాలో నున్న కమ్మవారు వివాద విషయము నందును, తమిళర విషయములందును యెస్థితిలో నున్నారో, కృష్ణాజిల్లాలో నున్నవారికి, యేవత్రిక మూలమున నోతప్ప తెలిసికొనటకు కలుగలేదు. కృష్ణా గుంటూరు జిల్లాలో ఏర్పడుచున్న కమ్మసంఘమునకు, యితరజిల్లాలలో నున్న కమ్మవారియొక్క పురోభివృద్ధికిని, బౌద్ధత్వమునకును, అభ్యుదయమునకును తోడ్పడుటకు అవకాశము లేననియే చెప్పవచ్చును. ఆజిల్లాలో నున్నవారి తోటుపాటులను దిద్దుటకు, యే జిల్లాకు ఆజిల్లా ఉపసంఘముగా ఏర్పడిన బాగుండునని తెల్పుచున్నాను. అన్ని జిల్లాలకు సంబంధించిన విషయములు చర్చించుటకు కేంద్రమహాజననభ వుండవలయును. ప్రతి జిల్లా నుండియు వంపబడిన ప్రతినిధులలోనే యీ మహాసంఘము నిండి యుండును. ప్రజల సేవకు రునుము చెల్లించిన ప్రతిసంఘమునకు, తాను చెందిన జిల్లా యొక్క ఉపసంఘమునకు పథ్యుడగును. పినికి మహాసంఘమునకు ప్రతినిధుల సెన్సైజునుటకును, జిల్లాలో కావసిన అభివృద్ధికరమగు విషయములను చర్చించుటకును హక్కుండును. కమ్మ మహాసంఘమునేరకుండు, ప్రతి ఉపసంఘమును సంఘసేవకులను గ్రామములకు పంపి ప్రేమ సేకరించి సంఘ మూలధనమును జేర్చవలయును. సంఘ పురోభివృద్ధికిని, అభ్యుదయమునకు నూతనవిధానములను కనుకొని, కమ్మమహాసభ అధిపతుగ వనిచేయు యుండవలయును. ప్రతి ఉపసంఘమునకు ఒక కార్యనిర్వాహకసభ వుండును. ఆజిల్లాలో జరుగవలసిన నూతన నిర్వాహమునుగురించి చర్చించుటకు ఆసభకే హక్కుండును. ఈవిధముగ ఉపసంఘము లుండవలయును. సంఘము ప్రతివత్సరము యేమిచేసినయగ్నివదో, ఉపసంఘములవారూ సంఘమున కేమి లాభముకల్గినదో సంఘములకు తెల్పుటకును, యివకులందు ఉత్సాహము, అభిమానము సొంపొందింపజేయుటకును, ప్రతివత్సరము మహాజననభల జరుగ వలయును. ఈ పథలు ఎక్కడ జరుగవలయునో, మహాసంఘమే నిర్ణయించి, తదుపరి పథ యొక్కడజరుగనో ఆజిల్లా పుతసంఘమునకు ప్రయత్నములుజేయ అధికార మియ్యవలయును. ఈ ఉపసంఘములు సంఘ మూలధనము లక్షరూపయంతవరకును ఆ

కృషన్ సాల్సు

విరోధాభివృద్ధి ప్రతిపదవత్సరమున జలకొలిపి వ్యాధిగ్రస్తులు పోయి ధూమిలండి ఉచ్చించి జలమును త్రాగుత జలములు కొన్నికలవు. ఈ జలమునందు కొన్ని అమాల్గములైన ఖనిజములనుండి రోగుల కారోగ్యము నొసంగును. అమిత భాగ్యవంతులు, యనరాజులు, వర్తకము మున్నగువారు మాత్రమే నుత్రసిద్ధిగలనైన యీచెలమ లున్నస్థలములకు పోగల్గుదురు.

కృషన్ సాల్సులందుగూడ యీచెలమలందలి జలమునకునలే లోహసంబంధమైన ఉప్పులు కలిసియున్నవి. ప్రతిరోజును ఉదయమున కృషన్ సాల్సులకు కొంచెము వేడినీరు చేర్చి త్రాగుదుడినచో విరోధాలో నట్టిజల ముందుస్థలములకు జలకొలిపి రూపములు ఖచ్చిచేసి వెల్లినపుడు కలుగునంతలాభమును పొందగలరు.

కృషన్ సాల్సులు చాలువిధములైన ఉప్పులు కలియును. అవి ఉదరమునకు, కాలేయమునకు, కిడ్నీలకు పేగులకు, నరములకు మేలు కల్గించును. మలబద్ధము, అకేక్రతకు, తలనొప్పికి, అజీర్తికి, తిమరువాయువులకు, తుంటిలోని నొప్పిలకుగూడ వానిని సేవించవచ్చును.

మీరు వ్యాధి గలిగియున్నట్లు తోచినచో వేడినీటితో కృషన్ సాల్సుల కొంచెముగా కలిపి త్రాగుడు. కొలకొనినములలో మీరు నుభుమును, ఆరోగ్యమును పొందగలరు.

ఎగుమతి చేయునపుడు చేతితో తాకబడదు.

KRUSCHEN SALTS

ఇ. గ్రీన్స్ట్రు హ్యూగ్స్ లిమిటెడ్, స్థాపితము 1786. మాంచెస్టరు ఇంగ్లాండు.

యీ జిల్లాలలో ప్రేమ సేకరించి మహాసంఘమునకు ప్రతివత్సరము వంపవలయునను ముఖ్యవిధిని మరువరాదు.

పైన వివరింపబడిన విధమున సంఘసంస్కరణచేసిన సంఘమునకు లాభము గల్గునని తలంతును. ఈ వ్యాసమునందు నూచించబడిన విషయములు సంఘపురోభివృద్ధియే వనమునందుండుకొని చేయబడినవనియు ప్రస్తుతకమ్మవాడకులకన్నను, సంఘపథ్యులకన్నను సంఘవిషయములం దెక్కువ ఆసక్తివముకలవనికలంచి చేసినవికావనియు పాతకులకు తెల్పుకొనుచున్నాను. ప్రస్తుతము కమ్మమహాజననభను జరకు నుద్యమములకు సెల్లూరు మండల కమ్మప్రముఖులను, యీ నూతనలను గమనింపవలయునని ప్రారంభించుచున్నాను.

ప్రతివత్సరము నూర్యాజీరాపు

ఆంధ్రవాణి

నిజాంరాష్ట్రము, హైదరాబాదునుండి శ్రీయత సి. పత్రికారాయణ నాయుడుగారి సంపాదకత్వమున "ఆంధ్రవాణి" యను నొక ఆంధ్రజనవత్రిక ఉగాదిపండుగవాటినుండి ప్రకటింపబడును. అందరి యందుపాటు నుండుటకై ప్రతికవచా వత్సరమునకు 15 రూపాయ లుంపవైనది. స్థానికులకు 12రూపాయలు మాత్రము వలయునారు. ఈక్రింది చిరునామాకు వ్రాసి తమనామముల రిజిష్టరు చేయించుకొనవచ్చును.

వ్యవస్థాపకుడు "ఆంధ్రవాణి" 48 రెసిడెన్సీబహారు, హైదరాబాదు.

అవసర ఆంధ్రరాష్ట్రకాంగ్రెసు సంఘసభ

"ఆంధ్రజాతీయకు లగు శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తి గారిని ఆరెడ్డుజేసిన సందర్భమున ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క అత్యవసరసమావేశము 16 వ లేదీన రిగంకు "స్వరాజ్య" నూతనభవనములందు (ఎల్లపాడ మాధవోనిల వీధి) జరుగును. కార్యనిర్వాహక సంఘసభిగూడ అచ్చటనే ఆరోజుననే జరుగును.

"ఆరెడ్డునపుడు శ్రీ సాంబమూర్తి గా రొనంగిన సందేశమే కాంగ్రెసు సందేశము. మనలో ప్రతివారను దీనిని దీక్షతో నిర్వహింపవలెను. రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘపథ్యులును కావనపథ్యులును, భారత కావనపథ్యులును స్టేటుకాన్సిలు పథ్యులును, ఆంధ్రసేనాదళపథ్యులును 16 వ లేదీ ఉదయం మదరాసు వచ్చి పథలో పాల్గొని యీ నగరమునందు యేర్పాటు చేయబడుచున్న సెమినరహామీస్ట్రులను ఇంతుతదముగ జరుప తోడ్పడి గోరుచున్నాను.

మదరాసు } 16-2-29 } టం. ప్రకాశం, అధ్యక్షుడు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము.

హిందూ యువజన సంఘము, ఏలూరు

నూతనభవన ప్రారంభోత్సవ సందర్భమున
మ. రా. శ్రీ దివానుబహద్దరు మోచర్ల
రామచంద్రరావువంతులుగారు యిచ్చిన
ఉపన్యాసము

సోదర సోదరిమణులారా!

ఈ హిందూ యువజనసంఘము తరపున నేటి కుభకార్యమునకు నా గౌరవస్నేహితులైన సర్ నారాయణమూర్తుబాంకు దొరవారిని, మిమ్ములను ఆహ్వానించుభాగ్యము నాకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుచున్నందున సంతోషించుచున్నాడను. మనము నేడు చేయు యుత్సవము యీ సంఘచరిత్రయందలి ప్రధానాంశమైయున్నది. నేటి ప్రారంభోత్సవముకు మన యీ ఆధ్యక్షులు వారికి గల కోటిపనులలో సావకాశము కల్పించుకొని యచ్చటికి విచ్చేసినందులకు మనమొకరియొక్క కృతజ్ఞతలు. నేను యీ మార్గబాంకు దొరవారిని యీ భవనమును దెరుచుటకు ముందుగా మోహించి యనుమతిపై మన యీ యువజనసంఘ చరిత్రను గురించియు దాని యుద్దేశ్యములను గురించియు చెప్పి యుంటిని గాన సావకాశముగా వివరించుచున్నాడను.

ఈ సంఘము 1904 సంవత్సరములో కొంతమంది ఉత్సాహపూరితులగు యువకులచే సంఘసేవ దైవభక్తి మొదలగు కొన్ని ఆదర్శములను నెలగొల్పుటకుగాను స్థాపింపబడినది. తదుపరి కొంతకాలమునకు అనగా 1914 వ సంవత్సరములో యీ సంఘమున కుత్సరణముగా ఒక పుస్తక భాండాగారమును, పతనమందరమును పురజనుల కుపయోగముగా నుండుటలకు చేర్చబడినది. 1915 వ సంవత్సరము నుంచియు యీ సంఘము దిన దినాభివృద్ధి నందుచు కాలానుగుణ్యముగ ధర్మకార్యములను చేయుచు, సాంఘికవిద్యావిషయముల యందును పాల్గొనుచున్నది. ఇట్టి యుద్దేశ్యముల నెరవేర్చుటకై ప్రాథమిక పాఠశాలలను (గ్రంథాలయములను, పతనమందరములను స్థాపించుటయీ యీ సంఘముచే ఆలోచ్యతవ్యమగు నిష్పించుచు ప్రచారక భాండాగారములను నిర్మించుటయీ విధియే. ఇందలి సభ్యత్వమునకు వారి, మత, విభజనలేమియు లేవు. కాన యీ సంఘము సంఘసేవ బాధ్యతపై మొదలగువాటికి సభ్యులనొకకారక నమ్ముచు. 1904 సంవత్సరములో నాటిసభ్యులు నేటికి ఫలించినదని చెప్పుచున్నాడు.

ఇప్పటికి గ్రంథాలయమున 8000 సంస్కృత, ఆంధ్ర, అంగ్లగ్రంథము లుండియున్నవి. ఈ పురమందలి స్త్రీలకుడ యీ గ్రంథాలయమును యువయోగింపవలె ననడిచి యీ సంఘముభ్యోగ్యతపైయున్నది. అట్లునే యీ పురమందలి స్త్రీలకుడ చాలమంది యీ గ్రంథాలయము నుపయోగించుచున్నారను. ఈ సంఘము పునరుత్తరము వార, ద్వైవార, పక్ష, మాస పత్రికలను ఆంధ్ర, అంగ్లభాషలయందు తెప్పించుచున్నది. కొంతకాలమునందు యీ సంఘమునకు తన భవనమును, చదువకుల సదుపాయములకు వలయు ధర్మశాస్త్రమును కలిగి వాటి శాస్త్రీయవలయునను ప్రయత్నములు జరుగుచుండెను. అందు మీదట ధర్మకర్మసభవారు, ఉదారస్వభావులను, ధార్మికులను, యీ పురమందు దేశ ధర్మకార్యములు చేసిన వాడను, జమిందారులను అగు శ్రీయంత్ర మోతే గంగరాజుగారిని యెయ్యదేశ్యముల నెరవేర్చుననెడిగా కోరిరి. వీరికోరికపై శ్రీ రాజుగారు ప్రభుమన 15 వేల రూప్యముల విరాళమును యీ సంఘ భవన నిర్మాణమునకును, అందుకు వలయు స్థలమునకును యిచ్చినదని వాగ్దానము చేసిరి. అందుమీద యీ సంఘమువారు గ్రంథాలయమునకే గాక ఉపన్యాసము లిచ్చుటకునూ, అన్యదేవుడు నాటక ప్రదర్శనములకు కూడ యుపయోగమునకు టుల నుండుటకునూ, పిక భవన నిర్మాణమునకై జనకు యేర్పాటులు గావించిరి. ఈ ప్రాతి పురపాలక సంఘమువారు కూడ యీ సంఘోద్దేశ్యములతో నేటిభవించి యీ సంఘముచేయు ప్రజా ప్రబోధన కార్యము మెచ్చి పునరు 2000, చతురపుగ జనుల వైకల్యములగు యిప్పుడు యీ భవన నిర్మాణముగావించిన యీ స్థలమును ఫలీరము 1 కి రు 100 లు అదై యిచ్చు పదలినిచ్చి, గవర్నమెంటువారిచే విధించబడు నేలపన్ను యిచ్చుపదలినిచ్చి, 30 వత్సరములకొకటూరి వస్తును మరల కూర్చుపదలినిచ్చి, కాశ్యోతపులకు యిచ్చిరి. 1919 వ సంవత్సరములో యీ స్థలము యీ సంఘమువారికి వచ్చుచెప్పిరి. వెంటనే శ్రీ గంగరాజుగారు భవన నిర్మాణమునకై ప్రారంభించి 26.11.20 సంవత్సరము తేదీని అప్పటి కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగారి కు పి. యల్. మూడదొరవారిచే కిలాసావనగావించిరి. అప్పటినుండియు యీ భవననిర్మాణము పూర్తిఅగుటకు 3 సంవత్సరములు పట్టినది. ఇంత అలస్యమునకు కారణమేమన యీ సంఘమునకు ప్రాసిన కవులనందు పురపాలకసంఘమువారికి ఫలీ 1 కి యిచ్చు రు 100 లే గాక గవర్నమెంటువారిచే విధించబడు నేల పన్నుకూడ యిచ్చుపదలియే. దీని ననుసరించియే 1922 వ సంవత్సరమున రిజిస్ట్రార్వారు యీ సంఘమునకు సంవత్సరము

1 కి రు 400 లు పన్ను విధించిరి. ఇంతకంటెక్కుమనము బోధనా రు విధించిన కారణము నేటిచ్చుట చేపట్ట నవసరము లేకపోయె నను ఆకిరిని విధించుటచే 5 సంవత్సరముల వరకును భవన అం పూర్తికిని అనవసరముగ బోధనావారికిని, సంఘమువారికిని, పుర పాలక సంఘమువారికిని ఉత్తరప్రత్యుత్తరములకును తుట్టుకుండు కు పురపాలక సంఘమువారికిని యీ యువజన సంఘమువారి కిని దావాపతకముగా కారణమైనది. అయినను గవర్నమెంటు వారికి మనవి చేసికొనినమీదట పట్టణస్థలముమీద నేలపన్ను విధించు ముఖ్యమంత్రియైన కాశ్యోతమైన పునర్విమర్శనచేసి ఫలీ రము 1 కి రు 400-18.7 లు చెల్లించుచుండిన వస్తును రు 2-9 0 లకు తగ్గించిరి చెప్పట కెంతయు యీ సంఘమువారికే గాక యిచ్చటి ప్రజాసముదాయమున కెంతయు సంతోషదాయకమైన సంగతియై యున్నది. ఈ యివేము యీ ప్రాంత మందలి దేశమందంతటను (పరివారి పొదయము నాకర్షించి నప్పటికిని తుట్టుకుండు లేదన ప్రభుత్వమువారి నిర్ణీతాభిప్రాయము మన భవనమునబోలె అనేక భవనములను కట్టించు వాతల పూర్వములకు సంకోచదాయకములగు చేసినది. ఈ సంఘము తరపున నేను యీ తరుణముందు మార్గబాంకు దొరవారిని, వారివారా ప్రభుత్వమువారిని యీ భవనమును కట్టట యందు కలిగిన ఆటంకమును దీసివేసినందులకు అనేకవందనము లర్పించుచున్నాను.

ప్రభుత్వమువారు అవిధముగా వస్తును తగ్గించినవారిని కుభవార్త తెలిసినతోడనే యీ భవనదాతలగు శ్రీ గంగరాజు గారు సంవత్సరముక్రిందట అప్పటికి సంతృప్తిగ నున్న యీ భవన మును పూర్తిచేయించుటకు మొదలుపెట్టి పునరు రు 50,000 లవరకు వెచ్చించి యీ దివ్యమైన గ్రంథాలయమును కట్టించి యిచ్చిరి. ఈభవనము 750 చతురపు గజముల వైకల్యము కలిగి అంతయు రాతిచే కట్టబడి బోదా రాజ్యమందలి గ్రంథాలయ ముల నమోనా ననుసరించియున్నది. ఇందు 90 చతురపు గజ ముల వైకల్యముగల పతనమందరమున్ను అమూల్యమైన అపూ ర్య పుస్తకాశయమున్ను నిమిదియున్నది. దీని ననుసరించియే దీని వైభాగమున సాధారణ పుస్తక భాండాగారమున్ను కలదు. వీటికి నెవకనన్న 590 చతురపు గజముల వైకల్యముగల ఉప శాస్త్ర మందిరము 800 మంది సభ్యులు కూర్చొనుటకు తగినట్లు గను సీసీనూ, నాటక ప్రదర్శనముల కుపయోగమైనదిగ నున్నది. ఈమందిరమున కిడుద్రక్రమలను స్త్రీలకు కూర్చొనుటకు ప్ర త్యేకముగ గ్యాలరీ లుమర్చబడినవి. ఈసాధము మన ఏలూరున కే గాకుండగ ఆంధ్రదేశమున కంతటను ప్రజా సముదాయము నకు యేమకరణమయినదనియును, సాంఘికమయినదియు నగు పను లొనర్చుటయందు వచ్చె తెచ్చు కేంద్రస్థానమై యుండగ లదురి మేము దృఢముగా నమ్ముచున్నాము.

సోదర సోదరిమణులారా! గ్రంథాలయముల, ఒకవ్యక్తికి చెందినవిగాని లేక ప్రజాసముదాయమునకు చెందినవిగా ని, యేవియైనను, అట్టివి అన్ని యుగములందును విద్యావ్యాపం గమునకును, జ్ఞానాభివృద్ధికిని ప్రధానస్థానములై యున్నవి. ప్రజాసముదాయ గ్రంథాలయములయొక్క ఆదర్శములు పా శ్చాత్యదేశము లన్నిటియందు కొనియాడబడినవి. కాన యిచ్చ డికాలపు విద్యావిధానములయందలి గ్రంథాలయసమస్యల ప్రాముఖ్యతనుగూడ నేను వేరగచెప్ప నవసరములేదు. ఇం గ్లాండుదేశముందు గ్రంథాలయముల నిర్మాణమున్ను అభివృద్ధి యొక ముఖ్యతతో జరిపెదరు. ఇంగ్లాండుదేశమందలి 50 సం వత్సరములనుండియు జరుగు గ్రంథాలయ సంఘముల వార్షికో త్సవములనుబట్టి వాటియొక్క ప్రాముఖ్యతను దెన్నెత్తమును మనము గుర్తెగవలసి యున్నది. గ్రంథాలయము విద్యావ్యా ప్తికి ముఖ్యమైనదిగా తగిలినంతటి రాజకీయదౌర్భాగ్య తమెవది గను, సాంఘిక, విజ్ఞాన, రాజకీయాదిసంస్థలయందు పాల్గొని దేశోద్ధారణకు కారణమగుచున్నది. ఇంగ్లాండుదేశముందు గ్రం థాలయవాద్యికి కార్మీజీనిధి నిధియైయున్నది. అమెరికాదేశ కముందు తక్షిణరదేశ్యములం దన్నిటికంటెను గ్రంథాలయములన వారికి ప్రేమపాచ్చు. కాని మనదేశముందు గ్రంథాలయసమస్య నూతనముగానేర్పడి 10, 15 వత్సరములనుండి ఆంధ్రదేశముందు అనేక గ్రామములలో గ్రంథాలయము లేర్పడవలసినవి. ఈన మస్య యీ మధ్యకాలముందు వెనుకబడి కొద్దికాలమునందు మరల తలయెత్తుచున్నది. మనకు తెలిసినంతవరకు మదరాసులో ని గ్రంథాలయ సంఘములన్ను, నూతనముగా స్థాపించబడిన అఖిలభారత గ్రంథాలయ సంఘమున్ను యీ గ్రంథాలయ సమ స్యయందు ప్రజాసముదాయమును ఉత్సాహమును కలిగించు చున్నది. గత కొన్నివత్సరములనుండి యీచెన్నపురి ప్రభుత్వ మువారు యీ సమస్యోద్దేశ్యములు యావత్కేతన గ్రహించి యీరాజధానియందలి కొన్ని గ్రంథాలయములకు భవనపోయ ముకూడ చేయుచున్నారను. కాని యంతమాత్రము భవనపోయ మునవలె గ్రంథాలయముల ఆదాయములను వృద్ధిపరచనేరదు. మన దేశీయ పురపాలకాధి సంఘమువారికి ఇట్లాండుదేశముం దునలై గ్రంథాలయ హక్కును విధించుటకు హక్కులేదు. అందు చే ప్రస్తుత గ్రంథాలయములన్ని కేవలము వ్యక్తులసహాయము

మీదనే ఆధారపడి యున్నదని చెప్పటకు నేనుయొకరియొ సంత యించుచున్నాడను. మనకున్న వ్యవస్థాపనాంతోటి మన కార్యక్రమమును వృద్ధిపరచుచు యువకుల సంఘము నొకదాని వేర్పరచి వారిని అభివృద్ధిలోనికి తెచ్చి వ్యక్తివంతులగు జేయు టకు శక్తివంతులకే తనిచేయవలెను. ఈ సందర్భముందు మనభ ర్యకర్తవభాకార్యదర్శిగారి రగు మ-రా-శ్రీ మద్దుల వెంకట చిరరాజు శ్రేష్ఠిగారి పోషణతోత్సాహములనె 17 గురుకు రు 500 ల కాశ్యోత సభ్యులుగాగా జేర్చించి యీ గ్రంథాలయ మునకు పై యుద్దేశ్యములు మొదలుగాగలవి నెరవేర్చుటకుగాను కొంత మూలధనము నేర్పరచిరి. వారి నానుములను యీవిగన నదహరించుచు, వారుజూపిన జ్ఞోదార్యమునకు మే మొకరియొ కృతజ్ఞుల మని నేను నొక్క వక్కాణించుచున్నాను.

- మోతే గంగరాజు జమిందారుగారు
(ధర్మకర్మ సభాధ్యక్షులు)
మద్దుల వెంకట చిరరాజుగారు, ధర్మకర్మ
సభాగౌరవకార్యదర్శి,
వసుమతి పుత్రుడోర్తగారు.
పోలిశెట్టి గోపాలస్వామిగారు.
పోలిశెట్టి నారాయణరావుగారు.
పోలిశెట్టి రంగనాయకులుగారు.
కవ్యా పున్నయ్యగారు,
మోతే నరసింహారావు-జమిందారుగారు.
మోతే నారాయణరావు జమిందారుగారు
(కార్యనిర్వాహక సభాకాధ్యక్షులు)
మోతే కృష్ణారావు జమిందారుగారు.
రాజా మంత్రకృషణ భుజంగరావుబహద్దరు
జమిందారుగారు.
కందుల రామయ్యగారు.
జీవోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావువంతులుగారు,
(చెన్నకట్నం).
కొండూరి నారాయణరావుగారు,
(కార్యనిర్వాహక సభాకార్యదర్శి).
జివాన్ బహద్దరు మోచర్ల రామచంద్రరావువంతులుగారు,
(కార్యనిర్వాహక సభాధ్యక్షులు).
ఈదర వెంకట్రావుగారు.
ఈదర వెంకయ్యగారు.

పై సుదహరించిన 17 గురు గాక యింకను రు 10 ల మొ దలు రు 250 ల వరకు విరాళముల నిచ్చినవారనేకులుగలరు.
ఇప్పటికి చాలా కాలాంతమైనను యీ మార్గబాంకు దొరవారిని నేను యీభవన ప్రారంభోత్సవము జరుపవలసినదిగా కోరుటకు ముందు యీ పురజనులపక్షమునను యిచ్చుటనున్న గ్రంథాలయసమస్యయందలి హేతులగువారి పక్షమునను యీ భవనదాతలను,విస్మన్న చేసి గుండేపల్లి యెట్టి జమిందారులు ను అగు శ్రీయంత్ర మోతే గంగరాజుగారికి మన కృతజ్ఞతను తెలు పు చు న్నా ను. ధ ర్మ కార్య ము ల కు నె ల వ గు శ్రీ మోతేవారి వంశముం దుద్భవించిన శ్రీ రాజాగారివలెనే యి చ్చుటనున్న కీర్తిమంతులగు శ్రీపురమహాన్ను, వారి వారి కస్త్ర్య నుసారము సంఘోద్ధరణమునకున్ను,వారికంటె వీరని లిగవారి కి, జ్ఞోదార్యము చూపుట వారివిధియైయున్నది. శ్రీరాజు గారి జ్ఞోదార్యమునకు యీసంఘమువారింతయు సంతసించి వారి వలమును పతనమందరముందుండుటకు యేర్పాటు చేసికొని రి. కాన యిప్పుడు యీహిందూయువజనసంఘము పక్షమున మార్గబాంకు దొరవారిని యీభవనము దేవై నిర్మింపబడినదో అందుల కుపయోగించుకొనవచ్చునని నెలవివ్వవలసినదనిన్ని యీ భవనదాతలకు విస్మన్న చేసి, గుండేపల్లి యెట్టి జమిందారుగా రగు శ్రీమోతే గంగరాజుగారి వలమును బహిరంగపరచవలసి నదిగాను కోరుచున్నాడను.

మార్గబాంకుగారు
ఈ కార్యమున పాల్గొనుటకు నా కు చాల సంతసము గుచున్నది. అట్లు చేయుటకూడ నాకర్తవ్యమని నేను తలచుచు న్నాను మిసంఘమునకు ఉచితమగుభవనమును మోతే గంగరా జు విస్మన్న చేసి, గుండేపల్లి జమిందారుగారు. ఉదారభావ మతో నొసగుటవలన వారికి కృతజ్ఞ నెలగింపవలెను. అనిచెప్ప మార్గబాంకుగారు నూతనభవనమును తెలిచిరి వివ్వుట మోతే గంగరాజుగారి వలమును బహిరంగపరచిరి. తదుపరి సభ ము గి నెను.

వ గు ర్త కు తె ల ము
జిల్లా డబ్బీ 1-కి రు 0-6-0; వి. పి. తో 0-11-0
అరికాష్ట్ర, అజిచేరులు, చర్రముకారకమువలన, శీతగా లనలకు తగిలివీరుకారటయొ, జిలపుట్టుటయొ పంభివించును.
అమ్మ బాంజనం జిబోబొంబొయి లేక మదరాసు

మీ రెండు వలన

Wakefield Castrol Motor Oil

వేక్ ఫీల్డ్

కేస్ట్రాల్

మోటారు ఆయిల్

నువయోగించవలెనో తెలుపుట కిచట పదికారణములు నిరూపించబడియున్నవి.

1. కేస్ట్రాలురాపిడి లేకుండజేసి యింజనుకు తలుగునష్టము కలుగనీయదు.
2. కేస్ట్రాలు లోపరహితమైన పిప్టనుసీలును, ఎక్కువకేత్తి నిచ్చును.
3. కేస్ట్రాలు సాధారణ నూనెలకంటె చాలనేపు నిలుచును.
4. కేస్ట్రాలు లెప్పుడును భిన్నముగా నుండదు.
5. కేస్ట్రాలు సాధారణ నూనెకంటె తక్కువ బొగ్గు నిచ్చును.
6. కేస్ట్రాలే మీరు కొనగలిగిన నూనెలలో ఎక్కువ మితవ్యయముగల నూనె.
7. కేస్ట్రాలు మీ యింజనులోని ప్రతిభాగమునకు పోవును.
8. కేస్ట్రాలు 250 మోటారు ఎగుమతివారులచే ప్రశంసించబడినది.
9. కేస్ట్రాలు ప్రసిద్ధిచెందిన మోటారు ప్రవీణులచే నువయోగింపబడుచున్నది.
10. కేస్ట్రాలు సాధారణ నూనెల ఖరీదుకే విక్రయింపబడుచున్నది. [ఎక్కువలేదు]

ఇవన్నియును మీరు కేస్ట్రాల్ను మీకారు కువయోగించు

టకుగల సరియైన కారణములు.

హిందూదేశమునందు ప్రతిమోటారు డీజరువద్దను సాధారణ మోటారు నూనెల ధరకే లభించును.

సి.సి. వేక్ ఫీల్డ్ అండ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.

హిందూదేశ ప్రధాన కార్యాలయము

వేక్ ఫీల్డ్ హౌస్, 16 బాలర్స్ రోడ్డు

బొంబాయి.

2

బ్రాంచీలు:—కలకత్తా, ఢిల్లీ, కరాచీ, లాహోరు, మదరాసు,

కొలంబో, రంగూన్ వగైరాలందు గలవు.

అస్పృశ్యతానివారణ మహాసభ

తీర్మానము

అస్పృశ్యతా నివారణ మహాసభ అధివారము వద్దాభివృద్ధి మన మరల సమావేశమయి యాక్రింది తీర్మానములను గావించెను:—

చక్రవర్తిగారి యాలోగ్యము త్వరగా వ్యర్థత లేందు చున్నదని విశుటకు యాసభవారు సంతసించుచు చారు త్వర లోనే శరీర్రాగ్యవంతులగుకాకయని దేవుని ప్రార్థించుచున్నారు.

నిమ్మజాతుధర్మకు చాల కృషిపరిపియుండిన స్వామి శ్రద్ధానంద, లాలా లజపతిరాయ, పానగలరాజా, సర్. టి. సదాశివయ్య, టి. వి. శేషగిరి అయ్య, స్వామిసారాజుగారు స్వామి, స్వామి ఈశ్వరనంద, గార్ల మరణమునకు యాసభవారు తమదూఖమును వెల్లువచున్నారు.

మనదేశములలో కొక పెద్దసంఘముచే క్రస్తుతము నిర్ణయించబడియున్న అస్పృశ్యతాతాత, మనదేశాభివృద్ధికొరకును, మానవ శ్రేయోభివృద్ధికొరకును, వెంటనే దీనినేయబడవలెనని యాసభవారు రభిప్రాయపడుచున్నారు. కాబట్టి, యీ విషయముగూర్చి యితర సంఘములకు ప్రబోధము గలిగించుట కిగాను సంఘసంస్కారపీఠము తెల్లరును దేశమంతటను సంఘములను స్థాపించి పరితరచారము సజపవలసినదిగా యాసభవారు దేశాభిమానులెల్లరకును విన్నవించుచున్నారు.

అస్పృశ్యతయను విషయమైన సామాన్యపౌరస్వర్యము తెవ్వరికిని నిరాకరింపబడ గూడదనియు, పల్లిక ద్రవ్యము నుండి పోషించుట చుచున్న పత్రములు, అస్పృశ్యులు, చెరువులు, నూతులు కోడ్లు, కచ్చేరీలు మున్నగు పల్లికసంస్థలన్నిటి నువయోగించుటకు యీదేశ మందలి యన్నికొరకులూ వారికిని సంపూర్ణ స్వేచ్ఛ యొసగుచుండవలెననియు, ఆర్యసంబంధముగ విషయములలో స్త్రీ పురుషభేదముగాని, లేక పిన్న పెద్ద వయస్సుభేదముగాని, లేకుండ వెల్లడిని సమానముగా వసికి తగినవేతన పేర్కాటుచేయబడవలెననియు, యాసభవారు రభిప్రాయపడుచున్నారు. నిమ్మజాతులకు చెందిన విద్యార్థులు విద్యాలయములకును, పరీక్షలకును చేర్చబడుటకు తగిన సౌకర్యముల నన్నిటి నొసగినందుకు యాసభవారు ప్రభుత్వమువారికి వందనము లొసగుచున్నారు.

అస్పృశ్యులని పిలువబడుచున్న వారందరకు హిందూ మతమునకు చెందినవారే గనుక హిందూదేశవాయములలో క్రతేయములు, కాలంకపరపబడగూడదని హిందూదేశవాయముల ధర్మకర్త లందరికిని యాసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

కాఫీనోటులు చలివేంద్రములు మున్నగు స్థలములకు అస్పృశ్యులను రానీయకుండ నోటీసుబుల్లు ఎదురుగా క్రలాడగట్టబడుటకు యాసభవారు విచారపడుచు అస్పృశ్యుల నచ్చటికి స్వేచ్ఛగా రానియ్యవలసినదిగా సదరు సంస్థల యజమానుల ను యాసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు. అట్టి ప్రతిబంధకములను గలగజేయు సంస్థలకు ప్రోత్సాహ మొసగగూడదని నిమ్మ

జాతుల యందభిమానముగల వారెల్లరకును యాసభవారు విన్నవించుచున్నారు.

అస్పృశ్యతా దురాచారము కొన్నిత్రైప్రవదేశాలయములలో గూడ అవలంబించ బడుచున్నందుకు యాసభవారు విచారపడుచు అట్టిదురాచారమును తొలగింపవలసినదిగా సదరు త్రైప్రవదేశాలయము లన్నిటికిని యాసభవారు విన్నవించుచున్నారు.

“మోటారుబళ్ళుల యజమానులు కొందరు తమబళ్ళులలో అస్పృశ్యులను చేర్చుకొనక మోటారు వెహికెల్సు చట్టము యొక్క నిబంధనల నతిక్రమించుచున్నందుకు వారిపై తగిన చర్యదీసికొనవలసినదిగా యాసభవారు అధికారులకు విన్నవించుచున్నారు.”

యూరపులో కేరలము ఇంగ్లండుకు కూడ వ్యాపించెను. శీతోష్ణసితి హిమవంతముగ నున్నది. ఇట్లున్నచో మున్నగు అంటురోగములు ప్రబలి చాలమంది వాధపడుచున్నారు.

ఉచితము. ఉచితము

రాజమోహన క్యాలండరు

శి రంగులచే ముద్రింపబడి అందముగా నున్నది.
కోరినవారికి కంపెనము.
పి. సి. ఏ. అంబుజో, ఆయుర్వేదసమాజం,
పెరిదేవి, నల్లూరు జిల్లా.

భారతశాసనసభలో బిల్లు సెలెక్టు కమిటీకి నివేదింపబడుట

[illegible]

వ్యరాజ్యహస్తీ కతుమన తుట్టాడును తానువిలు నూ
నామొడించినను సెల్వకుమిటికో 15 క్కానునుండి
నరనరకు క్కానును మారుటకుగాని,
ద్దునేయుటకుగాని క్రయశ్చించెదమని పశ్చులం
ట్టిగ (వ్యరాజ్యహస్తీ విప్రు) చెప్పిరి. పశ్చులు కరుగ
లగా నేయెబడు ప్రభువియ్యవారు వుప్పుకొను చిరక్కుటం
సను పన్నుదెండును. క్రైస్తవరహనియనుట. గూడ పశ్చులుంద
లెను కొడులులేదు. కాని పశ్చులతో సంబంధములేని కాలగ
లను వనితోనుండి మామోకానుటను నిషేధించుట మంచిది
గాదు. ఈ లిలు అటు పనిచారిని యిబ్బండి తెట్టలదు. ఆ

కైత్య సామ్రాజ్య ఆర్థిక సంఘమువారు 11 లేవీస్ కమాన్వేల్ థియోలోజికల్ కాలేజీని నిర్మించియు, మార్చు 5-6 తేదీలలో నిరాకరించిరి. ప్రతిపక్షమునగ ఓటుచేసినవారు జంతు, మెనూతా, అసి, నిర్మలచంద్, సత్యజిత్ మర్దువానాపేయగార్లు. అనూహముగ ఓటుచేసినవారు పార్సీయ్యు, సెక్కు, శివకుమార్, ఇన్స్పెక్టర్ చౌదరి.

సిద్ధి, ఫిబ్రవరి 8:—కంభీ పోలీసుగ అకసము చిల్ల
పడునటులు వర్షించుటచే 10 అంగళముల వర్షము కురియుటచే
నదులు పొంగి, ఘోరమగు వరదలు ఏర్పడినవి. 40 సంవత్సరము
లలో ఇంత ఘోరమగు వరదలు రాలేదట. వర్తక కార్యాల
యములు నష్టపడినవి. మొక్కపొత్తు పంటపొడిగి, కలకా
శిది పశువులు చరిపోయినవి. హోటలులకు ఈడునీళ్ళువచ్చు
నట్లు దుర్మనిగిపోయినవి. రైల్వే స్టేషనులకు నీలులేదు. రై
వట్టాలు నునిగిపోయినవి. ఏకీకీడుగోవు రైళ్లు గతి ఏమిట
లేరీయదు. వందలకొలది ఇండ్లు లేకున్నాడు.

కార్మిక వివాదచట్టము

శాసనసభలో

వివాదగ్రస్త మగు కార్మికవివాదచట్టము, శాసనసభలో సెలెక్టుకమిటీ కంపబడెను. సెలెక్టుకమిటీ కంపుటకు కాంగ్రెసుపక్షమువా శేలయంగీకరించిరో తెలియకున్నది. శాసనసభాధ్యక్షులగు గౌ. వి. జే. పటేలుగారు తెలిపినట్లు, చట్టమును సెలెక్టు కమిటీ కంపుట కంగీకరించినచో, చట్టమునం దిమిడియున్న సూత్రము సంగీకరించినట్లులనే యగును. చట్టమునం దిమిడియున్న సూత్రము మిగిలిన సహాయకర మయినది. కార్మిక వివాదములను పరిష్కరించుటకుగాను మధ్యవర్తి సంఘముల నేర్పాటు జేయుట మంచిదే. కాని, నమ్మెలు అక్రమము లని నిర్ణయించుట కార్మికుల హక్కులను పూర్తిగా దొలగించుట యగును. రెండవ భాగమును తొలగించిన గాని, చట్టపు సూత్రము నామోదించుటకు వీలుండదు. ఇంగ్లండులో నమ్మెచట్టము గావించినపుడు, లేబరు పక్షమువారు దీనినిపూర్తిగా నెదిరించిరి. లేబరుపక్షమువారికి కారము నకు రాగనే, యీ చట్టమును రద్దుజేసెద రనుటకు సందియములేదు. ఇంగ్లండులో బాధ్యతగల ప్రభుత్వముండుటచే నమ్మెచట్టము ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యములను హరింపజాలదు. హిందూదేశమునందు అట్టి స్థితి తేకుండుటచే, నూతన చట్టము ప్రజల స్వత్వములను తొలగించుటకు, హేతుభూతమగుట సహజము. బ్రిటీషు చట్టమునందు యజమానులు పంచాయతీ సంగీకరించి తీరవలయు నను ఏర్పాటు గలదు. హిందూదేశ చట్టమునం దట్టి ఏర్పాటు గనుపింపదు.

నమ్మె లక్రమమని తెలుపు భాగమును కాంగ్రెసుపక్షమువా రంగీకరింపనపుడు, చట్టమును పిరెద్దీయింపవలసినది. ప్రభుత్వమువారు చట్టము రెండలి రెండుభాగములను ముఖ్యములే యని యెంచుచున్నారు. రెండవభాగమును సెలెక్టుకమిటీ వారు నిరాకరించుచో, చట్టము శాసన మగుటకు ప్రభుత్వమువారు సమ్మతించెదరా యని అధ్యక్షులడుగగ, ముందుగ నెట్టిజవాబు చెప్పటకు వీలుపడదని లామెంబరుగు సర్ బి. యకా. మిత్రగారు నుడివిరి. నమ్మెహక్కును తొలగించుటవలన కార్మికుల కెట్టినష్టము గలుగదని, మిత్రగారు వాదించుచున్నారు. కాంగ్రెసు పక్షముతరపున పన్నుఖం చెట్టిగారును, జమ్నాదాసు మెహతాగారును రెండవభాగమును అంగీకరింప వీలులేదనిరి. ఇట్టి స్థితిలో చట్టముయొక్క మూలసూత్ర మేది, దానిని సభ్యు లంగీకరించుచున్నారా యను సందేహము అధ్యక్షుని బాధించుట వింతగాదు. ప్రజారక్షణ చట్టమువలె కార్మికచట్టము గూడ అంగీకారయోగ్యము

గాదనియు, దీనిసూత్రము ఉన్నద్రవ కరమనియు, ప్రజలు భావించు చున్నారు. కార్మికులస్థితిని చక్కబఱచుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్న సమయములో, ఇట్టిచట్టము ప్రతిబంధకముగ పరిణమింపకమానదు. మూడుగారను యూరపియను సభ్యులు చట్టమును సమర్థించుచు, యూరపియనులు హైందవకార్మికుల యభ్యుదయమునకు తోడ్పడుచున్నారనియు, గాంధీ మహాత్ముడు వారి యభివృద్ధి కడ్డుదగులుచున్నాడనియు బలికిరి.

అస్సానందలి యూరపియనుల తోటలలో కార్మికులు పడెడిబాధలు వెల్లడియగుచునే యున్నవి. ఆత్మభూషణవలన ప్రయోజన ముండదు. బీదలకష్టములను తొలగించుటకు నిజముగ పాటుబడువారెవరయిన నున్నయెడల, అట్టి యతడు గాంధీమహాత్ముడే నని చెప్పవచ్చును. కార్మికుల స్థితినిగూర్చి విచారించుటకు విట్టి కమిషను నియమింపబడినది. వీరు తమరిపోర్టును బంపువరకు, కార్మికులకు సంబంధించిన చట్టములను నిర్మింపకుండ నేల యుండగూడదు? ఇంతతొందర వలనో తెలియదు. హృదయనాధ కుంజ్రాగారు తెలిపినట్లు, చట్టమునందలి రెండుభాగములకును ఎట్టి సంబంధము గనుపింపదు. కార్మికవివాదపరిష్కారమునకు సంబంధించినంతవరకు మాత్రము వల చట్టమును దీసికొని రాగూడదు? నమ్మెహక్కు నేల నిరోధింపవలెను? ప్రజలెట్టి చట్టమును నిర్బంధచట్టమని తలంచుట వింతగాదు. జరిగినదేమో జరిగినది. సెలెక్టు కమిటీయందయినను రెండవభాగమును తొలగించుటకు, సభ్యులు ప్రయత్నించుట ధర్మము. ఉపయోగకరమయిన చట్టమునునిరుపయోగపరచుటకు, పదునైదవక్లాజు చేర్చబడెను. నమ్మెకు సంబంధించిన యేర్పాటును, వివాదపరిష్కారచట్టములో పొందుపరచుటజూడ, నమ్మెల నాటంకపరచుటయే చట్టముయొక్క ముఖ్యోద్దేశ్య మని తలంపవలసి వచ్చుచున్నది. కార్మికాభ్యుదయము ప్రధానస్థాన మాక్రమించుటలేదు. ఇట్టిచట్టమును పూర్తిగా నవరించుటయో, లేక త్రోసివైచుటయో జరుగవలయును.

నైమను కమిషను రిపోర్టు

నైమను కమిషను రిపోర్టుపై త్వరితముగ చర్య దీసికొనబడునని శ్రీప్రెస్సుప్రతినిధి డెలుపుచున్నాడు. ఈ విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వము వారికిని, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారికిని మధ్య ఏకాభిప్రాయము గలదట. బ్రిటీషుపక్షము లన్నియు ఏకీభవించి యున్నవట. ఆ సమయమున ఇర్విను ప్రభువుగారు ఇంగ్లండులో నుండుటవలన ఇట్టి ఫలము చేకూరును. జాయింటు కమిటీ వారియెదుటకు బహిష్కారవాదులను గూడ విలిచెద రని తెలియుచున్నది. నైమను కమిషనును బహిష్కరించిన వారు, జాయింటుకమిటీని గూడ బహిష్కరింపక మానరు. నైమను కమిషనువారు తమనిర్ణయముల నిపుడు స్థిరపరచికొనిరనిసూచింపబడినది. విచారణను ప్రారంభింపకముందే, వీరినిర్ణయములు స్థిర మయ్యెనని చెప్పినను తప్పుగాదు. వీరు హిందూదేశము నుండి ఇంగ్లండుకు వెడలిన విమ్మట రహస్యవిచారణ జరిపెదరట. కాని, విచారణ యంతయు కేవలము తంత్రనుటకు సందియములేదు. కేంద్రప్రభుత్వ విధానమును కదలింపరనియు, రాష్ట్రములలో లా ఆర్డరులను ప్రజలవశము జేయ సంగీకరింపరనియు, తెలిసినదియమే. వివరములలో స్వల్పపు మార్పులుండవచ్చును. ఇట్టి ఏర్పాటులు హిందూదేశమునం దేవమువారిని సంతుష్టిపరుప వని డెలుపనక్కరలేదు. ఇర్విను ప్రభువుగారు, ఇంగ్లండుకు వెడలకముందు భారతీయనాయకులతో సంప్రతించెద రని తెలియుచున్నది. కాని, హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యమును ప్రసాదించనియెడల, దీనికి తక్కువయగు వరములను భారతీయు లామోదించబోరు. ప్రస్తుత శాసనసభల జీవితమును సైమను సంస్కరణములు సఫలమగువరకు పెంచెదరని సూచింపబడినది. కాలపరిమితి కాగనే ఎన్నికలు జరుగునెడల, సైమను కమిషను బహిష్కారసమస్య ప్రధానసారాంశ మగును. ఈ విషయమై దేశాభిప్రాయము వెలువడును. సహకారవాదులను దేశము నిరసించుచున్నట్లు స్పష్టమగును. కాని శాసనసభలజీవితమును పెంచుచో, మరికొంతకాలమువరకు సహకారవాదులు తమ స్థానములను నిలుపుకొనవచ్చును. ఇట్టి చర్యల మూలమున సైమను కమిషను రిపోర్టుపట్ల భారతీయులలో సుముఖత ప్రబలు నని తలచుచో, యింతకన్నను భ్రమ వేరుండదు.

మధ్యరాష్ట్రములు : ద్వంద్వప్రభుత్వము ప్రస్తుత సమయమున మధ్యరాష్ట్రములలో ద్వంద్వపరిపాలన మంతరించినది. మంత్రు లిరువురును రాజీనామా నిచ్చిరి. విద్యాశాఖను హోం మెంబరుగారు స్వాధీనపరచికొనిరి. వ్యవసాయశాఖను ఆర్థికసభ్యుడు పరిపాలించును. ఇంతటితో నయినను, గవర్నరుగారు ద్వంద్వ పరిపాలనమును తిరిగి నెలకొల్పు ప్రయత్నమును మానుకొనుట మేలుగ నుండును. ద్వంద్వపరిపాలనము కొనసాగుటకు, మధ్యరాష్ట్రములు అనువయిన స్థలము గాదు. బడ్జెటుసమయమున, తిరిగి మంత్రులను నియమించు తలంపు గవర్నరుగారికి కలదని తెలియుచున్నది. వీరిప్రయత్నములు జయము గాంచజాలవు. మధ్యరాష్ట్రములలోవలె బెంగాలునందును ద్వంద్వపరిపాలనము వెక్కుమార్లు విఫలమయినది. నేటి బెంగాలు శాసనసభలో సర్ ఆబ్దుల్ రహీం ప్రభుత్వము మంత్రులపై విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానమును ప్రతిపాదించెదరు. స్వరాజ్య పక్షమువారు ఈ తీర్మానము నామోదించెదరు. ఇంకను ద్వంద్వ పరిపాలనముతో డాగురుమూత లాడుటవలన ప్రయోజనముండదు. ఇయ్యది విఫలమయినదని, మంత్రపదవుల నాక్రమించినవారే అంగీకరించుచున్నారు.

మధ్యరాష్ట్రములు : ద్వంద్వప్రభుత్వము

కార్మికులు : నైమను కమిషను బహిష్కారము నైమనుకమిషనువారిపట్ల కార్మికుల విధిని డెలుపుచు, బి. శివరావుగారు రొక విన్నపమును ప్రచురించిరి. నైమను కమిషను నిదివరకు అన్ని పక్షముల వారును బహిష్కరించి యుండిరి. జస్టిసుపక్షము గూడ నిదివరకు స్వాగత మొసగకపోయెను. ఈ మారు జస్టిసుపక్షమువారు దేశక్షేమమునకు వ్యతిరేకముగ సహకారము నలుప నిశ్చయించిరి. వీరెటుల మెలగినను, కార్మికులు సైమను కమిషనును

కార్మికులు : నైమను కమిషను బహిష్కారము

నైమనుకమిషనువారిపట్ల కార్మికుల విధిని డెలుపుచు, బి. శివరావుగారు రొక విన్నపమును ప్రచురించిరి. నైమను కమిషను నిదివరకు అన్ని పక్షముల వారును బహిష్కరించి యుండిరి. జస్టిసుపక్షము గూడ నిదివరకు స్వాగత మొసగకపోయెను. ఈ మారు జస్టిసుపక్షమువారు దేశక్షేమమునకు వ్యతిరేకముగ సహకారము నలుప నిశ్చయించిరి. వీరెటుల మెలగినను, కార్మికులు సైమను కమిషనును

దీక్షతో బహిష్కరింపవలయునని, శివగారు గోరుచున్నారు. అఖిలభారత కార్మికసమావేశమువారు రెండువార్యములు బహిష్కార తీర్మానమును ధ్రువపరచిరి. కార్మికులస్థితిని విచారించుటకై నియమింపబడిన కమిషనును మాత్రము, శుద్ధశ్రేయసంఘముగ గావింపలేదు. వెనుకటిమా రొనర్చిన లోపము నీమా రొనర్చకుండుటకు, క్రజల బహిష్కార నిశ్చయమే హేతు వయ్యెను. మద్రాసు కార్మికులు శివరావుగారి హితవు నాలకించి, బహిష్కారధర్మమును కాపాడెద రని నమ్మెదము.

పిషావరుద్రమాదము

కడచినమాసమున పిషావరులో విమానదళమువారు బాంబులను విసరగ, పదుముగ్గురు భారతీయోద్యోగులు వెంటనే చనిపోయిరి. పండ్రెండుగురుకు దెబ్బలు తగులగ, ముగ్గురు చనిపోయిరి. పదునారు గుట్టములు చనిపోయెను. దెబ్బలు తినిన పదునయిదు గుట్టములు వధింపబడెను. ఇందును గూర్చి భారతశాసనసభలో నడిగిన ప్రశ్నకు, సైనికకార్యదర్శి యగు యంగుగారు చెప్పిన జవాబు జూచిన, విమానదళము గొప్పలోపము గావించెనని, విదితమగును. వీరు తమవిధులను మరచిపోయి, బాంబులను విసరిరి. క్రిందనున్న మనుష్యులను తొలగింపకముందే, వీనిని వినరుటచే నిట్టి ప్రమాదము జరిగెను. బాంబులను విసరవలదని మందలింపుచిహ్నమును జూపినను, ఎట్టి భయము లేదని భావించుట గొప్పలోపమయ్యెను. ఈ విషయమై జరుగు విచారణలో, విమానదళము గావించిన లోపములకు కారణ మేదియో కనుగొని, న్యాయము నలుపుట ప్రభుత్వధర్మము. చనిపోయిన వారి కుటుంబములకు తగిన నష్టపరిహారము గావించుట యవసరము. ఇకముం దిట్టి సంఘటనలు జరుగకుండ తగినకట్టుదిట్టముల నేర్పరచుటముఖ్యము.

నెహ్రూగారు: సాంబమూర్తిగారు

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు బులుసు సాంబమూర్తిగారి నిర్బంధమును నిరసించుచు, నిర్బంధముల కిది ప్రారంభచిహ్నమని, ఎంచుచున్నారు. సాంబమూర్తిగారు కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ సభ్యులు. వీరిని నిర్బంధించుట యనిన, కాంగ్రెసు ఉద్యమమును నిరోధించుటయే యగును. రాజప్రతినిధిగా రిట్టిసంఘటనలు జరుగు నని ముందే సూచించియుండిరి. ఆంగ్లో-హైందవప్రతికలు భావిసూచన గావించి యుండెను. ఇట్టి నిర్బంధవిధానమునకు చెప్పదగిన జవాబు సత్వరస్వరాజ్య సంపాదనదృష్ట వేరు గాదు. సాంబమూర్తిగా రెల్లరకు మార్గదర్శకు లయిరి. ముందుగ త్రోవచూపిరి. నెహ్రూగారు దెలిసినటుల, వారి ననుసరించుటయే క్రజలధర్మ మగుచున్నది.

అశోకుని శాసనములు

కర్నూలు జిల్లాలో బ్రాహ్మిలిపిలో వ్రాయబడిన అశోకశాసనములు గనుపించెనని, ప్రభుత్వ ప్రకటనము దెలుపు చున్నది. శాసనములవివరములును, వానిభాయాపటములును ప్రభుత్వమువారు త్వరలో ప్రచురించెదరు. కడచిన ఏబది సంవత్సరములలో హార్యశాసనములలో నింత ముఖ్యమయి

నది గనుపింపలేదని సూచింపబడినది. ఆంధ్రదేశమునం దిట్టి యమూల్యశాసనము లభించుట, ఎన్నదగినవిషయము. బౌద్ధయుగపు విశేషము లిదివరకు ఆంధ్రదేశమున వెక్కులు లభించెను. నూతన శాసనము, వీనిసంఖ్యను పెంచుచున్నది. తగిన పరిశోధనము జరుగుచో, నూతనవిశేషము లనేకములు బొడగట్టునని విశ్వసింపవచ్చును. ఆంధ్రదేశమునందు పరిశోధకులయన్వేషణ కాల యవకాశ మయినను గలదు.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయసంఘసమావేశము

ఈనెల 16-వ తేదిన ఆంధ్రరాష్ట్రీయసంఘపు అవసరసమావేశము, చెన్నపురిలో నూతన స్వరాజ్య కార్యాలయ భవనమున జరుగగలదు. ఆ సమయమున బహిష్కారపు ఏర్పాటుల గూర్చి విచారించబడును. సైమనుకమిషనురాకకు పూర్వమే ఆంధ్రనాయకులగు బులుసు సాంబమూర్తిగారు నిర్బంధింపబడిరి. వీరి నిర్బంధమువలన, బహిష్కారమును ఎక్కుడు దీక్షతో కొనసాగింపవలసిన యవసర మేర్పడుచున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘసభ్యులు శ్రమ కోర్చి, యీ సభలో పాల్గొనవలయు నని, సంఘాధ్యక్షులగు ప్రకాశంపంతులుగారు గోరుచున్నారు. వీరి కోర్కెను సభ్యులు సఫలపరచెదరని నమ్మెదము.

మాక్డనాల్డుగారివైఖరి

హిందూదేశముపట్ల సానుభూతి చూపుచు, సైమను కమిషను బహిష్కారము నామోదించెడి లేబరు పక్ష సభ్యులను, మాక్డనాల్డుగారు తీవ్రముగ నిరసించి యుండిరి. మాక్డనాల్డుగారి వైఖరి కన్పర్యటిపువైఖరితో నేటిభవింపుచున్నది. బ్రిడ్జిమెనుగారు, మాక్డనాల్డుగారి ధోరణిని నిరసించుచున్నారు. ఎంతకాల మికను మాక్డనాల్డుగారు హైందవాశయములకు వ్యతిరేకముగ బనిచేసెదరని, బ్రిడ్జిమెనుగా రడుగుచున్నారు. దేశ మంతటిచే నేవగింపబడిన సైమను కమిషనును బలపరచుట వీరికి పాడిగాదని తెలుపుచున్నారు. కాని, ఇట్టి హితవాక్యములను మాక్డనాల్డుగారు గౌరవించెద రని తోచదు.

సిరియా: ఫ్యాన్సు

సిరియాలో ఫ్రెంచివారికి మాండేటు అధికారము గలదు. అక్కడి జాతీయసమావేశము వారు, విదేశ విధానముపై తమ కధికారము గావలయు ననియు, రాజకీయనిర్బంధితులను వదలి వేయవలయుననియు, కోరుచున్నారు. ఇట్టి కోర్కెలను దెలిపినందులకు గినిసి, హైకమిషనుగారు అసెంబ్లీని రద్దుచేసిరి. అసెంబ్లీవారి కోర్కెలు ఫ్రెంచి మాండేటుకు విరుద్ధమని వీరితలంపు. మాండేటు రాజ్యములు, కేవల పరాధీనరాజ్యములుగ పరిణమించుచున్నవి. వీనిని నిర్మించినయుద్దేశ్యము విఫల మగుచున్నది.

స్వరాజ్యవత్సరకత

పండిత జవహరిలాల్ నెహ్రూగారు లాహోరులో దెలిపినటుల, స్వరాజ్యవత్సరకత ముఖ్యముగ బీదలకుగాని గోచరింపదు. ధనికుల కంతగ గనుపింపదు. స్వరాజ్యము లేనికతన, బీదలస్థితి దుర్భరమగుచున్నది. దారిద్ర్య మతిశయించు చున్నది.

పన్నులభారమును బీదలు భరింపజాల కున్నారు. జనసామాన్యమునకు స్వరాజ్యముతో బనిలేదని చెప్పటకన్నను అసత్యము వేరుండరు. వారు తమ యభీష్టములను తిన్నగ పెల్లడి జేయలేకపోవచ్చును. కాని స్వరాజ్యము లభింప కుండునంతవరకు, వారే ఎక్కుడుకష్టముల ననుభవింపవలసివచ్చును.

టిల్దెనుగారి నిషేధము తొలగుట

టిల్దెనుగారిని తెన్నిసు ఆటలలో పాల్గొన గూడదని ఉత్తరువు జేయుటవలన, తెన్నిసు ఆటకే నష్టము గలిగెనుగాని, వారి కేమాత్రము నష్టము గలుగలేదు. టిల్దెనుగారి ప్రతిభ ఏమాత్రము తగ్గలేదు. అమెరికా తెన్నిసు సంఘమువారు టిల్దెనుగారి నిషేధమును ఎట్టకేలకు తొలగించిరి. ప్రపంచమునం దన్ని భాగములనుండియు నిషేధమును తొలగింప గోరబడెను. అయినను, టిల్దెనుగారు యీ సంవత్సరపు జేవీసు తెన్నిసు పందెములలో పాల్గొనగలుగుదురో లేదో తెలియదు.

స్పెయిను: రాజకీయవ్యవహారములు

రాజకీయవ్యవహారములను చర్చించు క్లబ్బులను మూసివేయవలయు ననియు, రాజకీయముగ అనుమానింపబడినవారి పట్టికను తయారుజేయవలయుననియు, ప్రస్తుతపరిపాలనావిధానమును నిందించువారిని నిర్బంధింపవలయు ననియు, స్పెయినులో ప్రయోగింపబడిన నూతన శాసనము దెలుపుచున్నది. డిరెవరాగారు ప్రజాస్వచ్ఛ నిదివరకే అణచివైచిరి. నూతననిర్బంధములు దీనిని పూర్తిగ దొలగింపగలవు. నిరంకుశత్వము మిన్నుముట్టును.

యూనానీ ధర్మవైద్యశాల

ఆర్కాటు నవాబుగారు శంఖుస్థాపనము గావించుట

గత ఆదివారము సాయంకాలమున రిడవలిక్వేజీ హైకోర్టులోనున్న యూనానీ ధర్మవైద్యశాలకు ఆర్కాటు నవాబుగారు శంఖుస్థాపనము గావించిరి. ఆ సమయమున మహమ్మదీయ ప్రముఖు లనేకలును, కొందరు హిందువులును హాజరయిరి. హైదరాబాదు నైజాముగారి ప్రధాన కార్యదర్శిగూడ హాజరయి యుండెను.

ఈ యత్నమున కేర్పాటుచేసిన దక్షిణభారత ప్రాచ్యవైద్యసంఘము తరపున స్వాగతోపహ్లావము సంఘ కార్యదర్శి యగు బాకీంపయ్యుడు వడ్డుం ఆహ్వానము చేచుపెట్టెను. ఈ యూనానీ ధర్మవైద్యశాల గత యేడేండ్లనుండియు కనిచే యుచున్న దనియు, ప్రజలనుండి వసూలుచేయబడుచున్న చంకాలమాలమునను పిరాళ్లముల మూలమునను పోషింపబడుచున్నదనియు, కార్యదర్శిగారు నుడివెరి.

మాలానా అబ్దుల్ హేతుగారు యీ సంఘముగావించుచున్న కనిగూర్చి మచ్చటించుచు పూర్వకాలపు మహమ్మదీయ రాజుల యూనానీ వైద్యము నేధిమగా ప్రోత్సహించుచుండిరి యనిరి.

మాలానా లిక్త ఫరూకీగారు యూనానీవైద్యము యొక్క ప్రాచుఖ్యతగూర్చి మచ్చటించుచు, దానిని పోషింపవలసినదిగా ప్రజలకు విన్నపముగావించిరి.

ఆర్కాటు నవాబుగారు

యూనానీ వైద్యమును పునరుద్ధరించుటకు యీ సంఘము గావించుచున్న కని తమకు సంకల్ప ప్రకరముగా నున్నదనియు యీ విషయమున క్రజ తత్కాలగా క్రడ వహించవలెననియు నుడివెరి. నవాబుగారు శంఖుస్థాపన గావించిన పిమ్మట, ఆల్ఫా హరవిందుతో ఉత్సవము నుగిసెను.

బొంబాయి ఆల్బంలు

11-వ తేదీ మధ్యాహ్నమువరకు 12కి మించి చనిపోయిరి. 759 మందికి వైద్యశాలలలో చికిత్స చేయబడినది 11-వ తేదీ సాయంకాలము బొంబాయి దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

మాలానా మహమ్మదాలీగారు 10-వ తేదీ బొంబాయి నుండి ఢిల్లీకి రైలుతో బయలుదేరి వెళ్లిరి.

104 గురికి రిమాండు

శనివారమునాడు ఆదివారమునాడును జరిగిన ఆల్బంల వందర్శనను పోలీసువారిచే ఆరెన్సుచేయబడిన వారిని 104 మంది 11-వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2.20 గంటలకు రాజధాని మేజిస్ట్రేటుయొడుగునాగా వారిని రిమాండుపంపుట కత్తుల ద్వారా జరిగెను.

వనివాండ్రు బొంబాయినుండి వెళ్లుట

11-వ తేదీ మధ్యాహ్నము ఒంటి గంటలకు మూడు స్పెషలు ట్రెయిన్లతో 8000 మంది కార్మికులు బొంబాయి నుండి బయలుదేరి వెళ్లిరి. మూడు ట్రెయిన్లుగూడ కార్మికులతో నిండిపోవుచున్నది రైల్వేవారు మరిరెండు స్పెషలు ట్రెయిన్లనుగూడ పేర్కొంటు చేసిరి.

గవర్నరు నగరమున తిరుగుట

11 వ తేదీ ఉదయమున జనరలు వేదగారిగో గూడ బొంబాయి గవర్నరు ఆల్బంలు జరిగిన ఓధులవెంట వెళ్లెను.

క్రొత్తజయిల్లు

నూతనము చెరసాలలు చాలకపోవుటచే వాగ్గిలో నగరాభివృద్ధిసంఘమువారు కట్టించిన గృహములను (చాలన్) కాక్రొత్తగిడుగుగా చేరపాలెంకొంద మార్చిరి.

హైకోర్టు మున్నగువానిని మూయుట

హైకోర్టు మధ్యాహ్నముల మూయు మండలిరెనీ వ్యాయమాలు ప్రధాన వ్యాయమానిని కోరిరి. వేరు జూరు రెండుకోర్టులవరకు మూయబడినది. మరొకటి పంపుమువారు ముందే జూరులు మూసివేసిరి. ధాన్యపు మార్కెట్టు గూడ మూయబడినది. కూలీలకే పోవుటచే హాగ్మకలోను రైలు స్టేషన్లలోను పరకుల ఎగుమతిగిగురులు నిలిచిపోయినది. పోలీసులు మూయబడినట్లుకొరములన్నియును మూయబడినది. చాలమంది డ్వియాన్లగులు కచేరీలకు వెళ్లుటలేదు.

కొట్లాటలవలన కలుగుచున్న నష్టము

ఓధులను కుడుచువారు ప్రాణభీతిచే నిల్లను విడలిపివెళ్లుట లేదు. ఆదివారమున ఓధులలో పెంబులపులు రానులుగా మన్నురి. ఆహారవార్తములు కా య గూ ర లు మున్నగువాని ధరలన్నియును పెరిగిపోయినవి. నగరమున విక్రీలి పెద్దమార్కెట్టు రైళ్లలోనే యున్నది. ఆచటనే మొదటినుండియు ఆల్బంలు జరుగుచున్నవి. ప్రతిదినమును రెండు ట్రెయిన్లు నిండవెంట పోవుచుండెడిది. కుక్రవారమునాడు ఒక ట్రెయిను మాత్రమే వెళ్ళినది. శనివారమునాడు ఒక ట్రెయిను గూడ వెళ్ళలేదు. 10 వ తేదీనుండి నగరమునకు ఆహారవార్తములు వస్తుటలేదు.

స్పెషలు స్టీమరులు

నగరములను వదిలి పోగోరువారి సంఖ్య చాల అధికముగానుండుటచే రైల్వే చాలబలేడుగాన స్టీమరులుగూడ పంపుటకు నేడు 12 వ తేదీని యేర్పాటు చేసిరి.

అరెస్టులు

నేడు 12 వ తేదీని 188 మందిని అరెస్టుచేసిరి. హాగ్గరములకు ఆయుధములను ధరించిన కార్మికులను 60 మందిని 11 వ తేదీని కాలాచాకి ప్రాంతమున పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. ఆచట పోలీసువారు కరీషించుచుండగా మేడమీననుండి యెవరో యొక యానువగునవమును విషరగా ఒక పోలీసుకు గొయ్యములు కలిగెను.

వలకట్టులను కట్టుట

10 వ తేదీని కాంతి సంఘమువారిచే హాజీలీగారి నా యోగ్యము క్రింద పంపబడిన మ్యూనిసిపలు పంటిటిలగు హిందూ మహమ్మదీయ యానకులు ప్రాప్తవాడికడకు వచ్చువరకి ఆచట నున్న యొక హిందువుల గుంపు వారు వలంటికులను గురింప లేకపోవుటవలన పంటిటిలను కొట్టిరి. జాల మహమదుహాజీ మహమదు (విద్యార్థి), ఆల్బులు రహమాను హాజీబుదా, ఆలీ మహమదుగార్లు ముగ్గురును తలలుకగిలి వైద్యశాలలో చనిపోయిరి. అందులకు కాంతి సంఘమువారును పంటిటి సంఘమువారును 4 వ తేదీని ఇద్దరేని సానుభూతిని తెలిపిరి. మరణ విచారణగూడ 11 వ తేదీ మధ్యాహ్నము జరిగినది.

వరస్పర సహాయము

ఇట్టి సీతిలోగూడ హిందువులు మహమ్మదీయులను మహమ్మదీయులు హిందువులను రక్షించుచుండుట మహానహము

గా నున్నది. మహమ్మదీయుల పేటలోనున్న హిందూవులను నుర్రుల సానమునకు పంపుటకు పోలీసువారు 11-వ తేదీని వెదురుటతో కఠాకులు నివసించుచున్న యొక ఓధిలో 5 గురు హిందూ చర్మకారకులను కనబడిరి. కొట్లాటలు ప్రారంభమైనపు టి నండియు వారిక కఠాకుల గృహమున పై అంతస్తునందు దాగియున్నార. వారి క్రొత్త ప్రతిరోజు ననువు ద యముననే వచ్చి ఆలంటి యజమానులగు పఠాకులకు యాపాయల నిచ్చుటయే వాగు ఆహార వద్దార్థములను కొని హిందువుల కిచ్చుటయే జరుగుచున్నదని పోలీసువారికి తెలిసినది.

దొరవ్యములు

ఇప్పటిని కొట్లాటలు వాత్సల దోపిడుగులు మున్నగువి జరుగుచునేయున్నవి. 11 వ తేదీ సాయంకాలము 4 గంటలకు ఒక హిందువులగుంపు పోలీసులతో నెలకొనిపోయి నొకమనిషిని వైరాధ్యుర్యురి నెత్తులనువచ్చి వారిని తరిమివేసిరి. దోంగ్రికడ నొకసందులో ఒకకఠాకుక లిడునీ హిందువులపై జరిగెను. అంతలో నెత్తులరాగా వాడుపోపోయెను. ఆదివారమునాడు 11 గురు చనిపోయెననియు 47 గురికి గాయములు కలిగెననియు వార్తవతేదీ మొదలు 11 మధ్యాహ్నమువరకు యెత్తము 128 గురు చనిపోయిననియు 759 మందికి గాయములు కలిగెననియు ప్రభుత్వ ము వారు ప్రకటించిరి. 11 వ తేదీ న 40 ఆనాధ ప్రేతములను ధార్మికలసహాయములను దహనము చేసిరి.

11 తేదీ సోమవారమునాడు 5 గురు చనిపోయిరి. 86 గురికి గాయములు కలిగెను. రేనుకోర్టులో చాలమంది ముగ్గురు కఠాకులను తరుమగా, ఒకడు చనిపోయెను. 11 వ తేదీన వైద్యశాలలో చేరినవారిలో యెక్కువమంది హిందువులు మహమ్మదీయులు ముగ్గురేమార్తమే. వారికి తలపై కత్తెబ్బలుగలవు. ఒక హిందుకులొ ఏవోపనిమిద జె. జె. హాస్పిటలునకు పోయెను. మరికొన్ని నీచుపములకు చని శవము కక్కినకమై వదియించెను. ఎవరు వాత్సలానించిరో తెలియలేదు.

గర్హములోగూడ చాలవోట్ల రాళ్లు వివిధస్థలు శేడుదయమున తెలిసినది.

పైనిక శాసనము

నేనలును, పోలీసు దళములును, యెటుల ప్రధాన పనిచేయుచున్నది కాంతి గలగనియెడల సయనిక కాపనమున వెంటనే అమ్ములు జరుగవలసినదేగాని మరియొక దారి యేదియు నగవడలేదు. ఇంకను ఆలస్యములేసిన ప్రమాదకరమగునది నగరనాకులు భయపడుచున్నారు. ప్రభుత్వము రాధాదులలో వజల ప్రాణమును కాపాడ జాలనియెడల పైనిక కాపనము నములు జరుపుట వసరమని ట్రెయ్స్ ఆఫ్ ఇండియా కత్రిక ప్రాయుచున్నది. (ఫీ. టి.)

హనుమంతరాయ నిర్వాహి స్మృతిదిన మహోత్సవము

ఈనెల 14 వ తారీఖు గురువారము కళాశాల సంస్థవశాచార్యుల సప్తమవార్షిక నిర్వాహిస్మృతిదిన మహోత్సవము న్ను. 17 వ తారీఖు ఆదివారం కళాశాల పూర్వవర్తిస్తుత విద్యార్థి అధ్యాపక సమావేశమున్ను. 15, 16, 17 తారీఖుల ఉదయం సాయంకాలములయందు చిత్రకళాప్రదర్శనమున్ను. పూర్వ ప్రస్తుత విద్యార్థులచే వ్యాయామములున్ను. జనత పెద్దలలన నిశ్చయింపబడినది.

పై సందర్శనను మురాలిరామి శ్రీ శేఖర కౌండావెంకట వ్యయ్య పంతులుగారిని అధ్యక్షులుగను, వ్యాయామ, వక్రత్వములో గలుపొందినవారికి అధ్యక్షులుగానుండి జహూనున మలిచుటకు మురాలిరామి శ్రీ శేఖరకళాకాశాధని వాగ్ శ్వరరావు పంతులుగారినినీ, ఉపవ్యాసములుగా బ్రహ్మశ్రీ బోధ్యులు నుబహ్మణ్యంగారినినీ కోరడమైనది.

అగ్నిహోత్రం విజయసారథి,

వడ్లమూడి రామమూర్తి,

పోరంకి శాస్త్రిరాజు,

కార్యదక్షులు, పూర్వవిద్యార్థి సంఘము.

మరాఁ భోజనసభలను 'బసలు' యితరశ్రావ్యములనుండి వచ్చినవారలకు కళాశాల ఆవరణలో యేర్పరకబడినవి.

కార్యక్రమము

14-2-29 గురువారము ఉదయం గం 7-80 మొదలు 10 గంటలవరకు సావనవాచార్యుల సహధియ్యుడు భజనలో కళాశాలనుండి వెడలుట. ఉపవ్యాసములు (హనుమంతరాయ స్మృతి) మధ్యాహ్నము గం 10 మొదలు 12 గంటలవరకు వీధలక వియ్యమును పంచిపెట్టుట.

సాయంకాలము గం 4 1/2 మొదలు 8 గంటలవరకు నగరసంకీర్తన.

15-2-29 } కుక్రవారము. { ఉదయం గం 7 మొ 16-2-29 } శనివారము. { 9 గంటలవరకు సాయంకాలము గం 8 మొదలు 6 గంటలవరకు వ్యాసములు చిత్రకళాప్రదర్శనము.

17-2-29 ఆదివారము ఉదయం గం 7-80 మొదలు 10 గంటలవరకు

- (1) కళాశాల విద్యార్థుల గానము (2) పూర్వవిద్యార్థి కార్యదర్శి కార్యనిర్వాహక కార్యనిర్వాహక (3) అధ్యక్షుల ఆరంభోపన్యాసము (4) ఉపవ్యాసములు

మధ్యాహ్నము గం 12 1/2 మొదలు 2 1/2 గంటలవరకు పూర్వవిద్యార్థి కార్యనిర్వాహక కార్యదర్శి కార్యనిర్వాహక సాయంకాలము గం 8 మొదలు 6-80 వరకు.

వ్యాయామములు, వక్రత్వములు వగైరాలు. గలుపొందినవారికి బహూమనము లిచ్చుట.

విద్యార్థులు శద్యములు చదువుట, ఉపవ్యాసములు చెప్పటవగైరా.

రాత్రి గం 6-80 మొదలు 10 గంటలవరకు కళాశాల విద్యార్థులచే హిందీలో నీతానవనాన నును నాటకమును, తెలుగున నాటకమును.

అధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసము.

వకటన

ఇందుములముగా నెల్లరక తెలియజేయునదేమనగా స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ, వారి ఫ్రీ ఇన్స్యూరెన్సు స్కీములు, వీనస్ ఏజ్యూరెన్సు బ్యాంకు లిమిటెడ్, వారి ఫ్రీ ఇన్స్యూరెన్సు స్కీములను ప్రత్యేకం చేసిలగుటచే రెండింటిని ఏవిధమున సంబంధమును లేదు. వీనస్ ఇన్స్యూరెన్సు బ్యాంకు లిమిటెడ్ లోని ఫ్రీ ఇన్స్యూరెన్సు స్కీము మొదలగు తన చందాలను దీటిలోని ప్రధానకార్యాలయమునకు గాని, మదరాసులోని రాజధాని ప్రాంత కార్యాలయమునకు, యధావిధిగా వారినుండి అధికారము పొందిన ఏజెంట్లగాని చెల్లించవలెను కావలి ప్రాంత అర్గనైజింగు మాఫరింటెండెంట్లకు యన్. ఆర్. ఏ. గుప్తగాడును, గంటూరునందున్న ప్రత్యేకప్రతినిధి సి. హెచ్. బసవయ్యగారును నూకంపెనీలో తనిచేయుటలేదు. బాన్సువర్తి, ఫ్రీ ఇన్స్యూరెన్సుల పాలిసీ హోల్డరులును, సాధారణసభ్యులును తమచందాలను ముల ఏర్పాట్లు చేయుటకును మదరాసు కార్యాలయమునకే పంపవలెను. అనధికారులగు ఏజెంట్లకు ఎవరైన పొమ్మిచ్చినచో కంపెనీవారందులకు బాధ్యులు కావాలకు.

వీనస్ ఇన్స్యూరెన్సు బ్యాంకు లిమిటెడ్, మదరాసు.

2000 రూపాయలకు మించి టైపు రైటరును క్రద్ద గల ప్రతివారును సంపూర్ణ వివరములకు తక్షణమే వ్రాయవలెను. ROYAL Addison & Co. LD BOX 308, MOUNT ROAD, MADRAS.

అధ్యక్షులు: శాశ్వతం. సరే.

విదేశవార్తలు

సార్వభౌమని ఆరోగ్యము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, ఫిబ్రవరి 12:—సోమవారము నెమ్మడిగానే గడచినదియు తరసితులు తృప్తికరముగానే యున్నవనియు ఆ ధికారులు చెబుతున్నారు.

బొంబయి హత్యలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

మింటర్వ్యూ ప్రభుత్వ ప్రత్యుత్తరము

లండన్, ఫిబ్రవరి 12:—బొంబయి హత్యల పందర్బాజున వరాహులు బాధ్యులలో హిందువులే ఉత్తరవాదులలో చారణ వల్లెదరా యని యడుగు విచారణ నిస్సంశయముగా జరుగననియు కాని మొదట చేయవలసిన పని అల్లడలను అడంబు యని మింటర్వ్యూ ప్రభుత్వ ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

క్రూరమృత్యునిర్వాణము

ఈ సంవత్సరము అనుకొన్న కార్యక్రమము ప్రకారము రెండు క్రూరమృత్యులను నిర్మించుటకు కాలనిర్ణయము లేకుండ అభ్యుదయిరా యనియడుగు, అవిషయమై ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవనియు కొన్ని నాకలను కంట్రాక్టు కెచ్చెదరనియు బ్రిటిష్ మంత్రిగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. అమెరికను కార్యక్రమము సంగీకరించుటచే 10 వేలలక్షల క్రూరమృత్యుల నిర్మించుట మానవలె నను నిర్ణయము ఇచ్చట వర్తించుచున్నది.

పల్లవయిన బడంబడిక

గ్రేటుబ్రిటను, యునైటెడ్ స్టేట్స్ ఇరాకు రాయబారములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

డల్హీ, ఫిబ్రవరి 11:—పల్లవయిన బడంబడిక అమెరికను ఒడంబడిక జరిగినట్లులే గ్రేటుబ్రిటను, యునైటెడ్ స్టేట్స్ ఇరాకు ప్రభుత్వములవారు యునైటెడ్ స్టేట్స్ ఇరాకును ఉండవలసిన సంబంధములగుర్తి ఒడంబడికను సంతకము చేయుటకు రాయబారములు జరుగుచున్నవి. ఇరాకులో అమెరికను ప్రజల క్రవిత త్రినిగుర్తి నిర్ణయించుట గూడబడును. త్వరలోనే ఒడంబడిక సంతకమునగునట.

సిరియా ప్రభుత్వ ప్రతిష్టంభము

(బీము నర్వసు)

స్టాంబుల్, ఫిబ్రవరి 11:—సిరియా మ్యాండ్జేటు ప్రభుత్వ ప్రతిష్టంభనలేర్పడినది. విదేశాంగవిభాగ మంతయు తమ యధికారములో నుండవలసినదియు మ్యాండ్జేటరీ తరీఫాలను జరుగుట నాశీషించినను వారికి బండిలుగా చేసిన వారిని విడుదల చేయుట కధికారము నీయవలసినదియు జాతీయసభవారు గోరిరి. కాని హెజ్మియను బాతీయసభకు రద్దుచేసెను. ఈకోర్కెలు కొంగరానిపని అయిన యభిప్రాయము. (పెంచి మ్యాండ్జేటువద్దకును ఇది విడదగి మి అతని కలంపు. అరేబియా రాజ్యాంగవద్దకి సిరియాలో క్రవితేట్లుటకు ఆలోచించుచున్నారట.

కొబూలు యుద్ధము

(బీము నర్వసు)

లండన్, ఫిబ్రవరి 11:—కొబూలులోని ఆరుట్టు కక్కలను మరల యుద్ధము (పారంభమైన దని పోలియలు వార్తలు చెబుతున్నవి. బావాసాకోగారి సిరిగరులు చాల అసీరముగ నున్నవట.

యూరపులో ఇంత కేవలము, ఎన్నడును లేదని గోలలే ట్టుచున్నారు.

భారత సముద్ర తీర వ్యాపార చట్టము

“ఎటులైనను మార్పులు లేకుండ ఆమోదించరాదు”
బ్రిటిషువారికి నష్టము

(బీము నర్వసు)

లండన్, ఫిబ్రవరి 11:—భారత సముద్ర తీర వ్యాపార చట్టము అనగా హాదీగారు క్రవితేట్లైన చట్టము బ్రిటిషు నాకా వ్యాపారమునకు ప్రమాదకరమనియు దానిని సాగనీయకుండ ఎటులైన యవచ్చు క్షిణి భారపోయవలసిన బ్రిటిషు నాకా సంఘమువారు గోలలేట్టుచున్నారు. ఈ విషయమై ఇంత నెమ్మడిగా వ్యవహరించుట కిదే కారణమనుచున్నారు. అసంబ్ధిలో ఈ బిల్లును అంగీకరించినను నేటు కవున్నిలలో పూర్తిగ దీనిని తోసివేయుటకు విమతమును అసంబ్ధి మరల ఆలోచించునట్టి మార్పులకు నేటు కవున్నిలవారు చేసి ఆబిల్లును సవరణతో అసంబ్ధికి తంకవలసినదనుచున్నారు. త్వరలో జరుగనున్న నాకా వర్తక సంఘమువారి వార్షిక భోజనసందర్భమున హాదీబిల్లు ఘోరముగా గూర్చి ముచ్చటించెదరట.

నాకా వ్యాపారమును పెంపొంద జేయుటకు ప్రకటిత మగుచున్న ఫెయిల్డే యను వారపత్రికాసంబంధముగల జర్నల్లు దుగారిట్లు చెబుతున్నది. ఈ సమావేశము అయినపిదప ఈ బిల్లును గూర్చి ఏమియు వివరములు నాక. ఈ చట్టములో కొంత లాభ మున్నదనుకొన్నను ఇండియా పొందుచున్న చిక్కులు మరింత క్రవితముగ ఏర్పడిపోవును. ఏదో మనవంత ము చెల్లెడి గదా యను సంతోషము కొని దానితో బాటు గలగు అధిక చిక్కులు ఇచ్చి అని చెప్పవలసిగాదు. దీనివలన ఇండియాకు లాభించునా యని ఆలోచించవలెను. బ్రిటిషు కంటెనెరుకు వర్తకములో ప్రాక్రయిటరీ హక్కులగులవా యను విషయము లేలవలెను.

మదరాసు ఆర్పిబివపుగారు

ఆర్పిబివపు అనెనుగారు సోమవారము రాత్రి మదరాసులో చనిపోయిరి [[ప్ర. ఫా. బీ]]

ఇతర దేశములు తమ కొస్తావ్యాపారమును తమ లాభముకొరకు నిర్బంధ ములతో జరుపు కొనుట నిజమే. బ్రిటనుగూడ స్వీయరక్షకార్థము గొప్ప పోటీలనంది తప్పించుకొని బయట వడుటకు తమ లాభముకొరకు కొన్ని ఎత్తుల నెత్తవలసియుండును.

భారతీయులు తమ వర్తకనాకాదేశమును మంచి ఆర్థిక కారణములతో దేశభక్తితో సహనముగ నిర్మించవలసికొన్న ఎవరును అత్యేపించుటకు విమతము. కొస్తావ్యాపారమును చివరకు సముద్రవ్యాపారమునకుగూడ వ్యాపార జేసెదరు. ఇట్టి విషయములో నివాసము అడిగంటిపోవును. బాతిద్యేషుమే ప్రజలనుగండును, ఇట్టి దుష్టలవలచే దేశముయొక్క కరవరి చెడగండ అధికారులు మాచెదరుగాక! భారత కొస్తావ్యాపారములో మనావరీ, ఒక్కరే పాల్గొనవలసినది లేదు. కేవులు హెచ్చుగా నున్నవనట, వ్యాపారముగాదు. బ్రిటిషు నాకాసంఘమువారు ఎక్కువలాభమును గొంపోయి రనుటలో అరచులేదు.

చిన్న కేవుల విషయమై మనము ఎట్టి అత్యుత్సాహము జూపుట లేదు. హాదీబిల్లునకు ఆర్థిక కారణములకు చాలవూరము. పూర్తిగ బాతిద్యేషుమతో నొడుకొన్నది. సముద్ర వ్యాపారజ్ఞానము గల వ్యక్తులను భారతీయులు ముఖ్యముగ తయారు చేయవలెను. అందుకు సంవత్సరములలో ఇట్టి వ్యక్తులను తయారు చేయుట కలకొని వార్త. అసంఖ్య చిట్టి వ్యక్తులను నేటు

సయ్యుమక కమిషను (బీము నర్వసు)

లండన్, ఫిబ్రవరి 12:—బాయింటు పార్లమెంటరీ కమిటీ ఏర్పడునపుడు భారతీయులు ఎక్కువ సంస్కరణములకు అప్సలాయను ప్రశ్న యే రాదు. పార్లమెంటులో ఇండియా ప్రభుత్వము అప్సను సవరణ చేయుటకు ప్రవేశ పెట్టబడు బిల్లు పరియగు మార్పుల మీదనే తయారైనదా యని ఆలోచించవలసి యుండును.

ప్రస్తుతపరిస్థితుల కంటే ఎక్కువ లాభ ముండునలెనని యో అనగా ఎక్కువ యధికార మియవలసినదనే సైనుకుమిషనరులు సిఫార్సు చేయవలెనట. 1919 ఇండియా ప్రభుత్వము అప్సలో ఇచ్చిన అధికారమును తీసివేయవలసి సిఫార్సుచేయరు.

కాని నెహరుయానివేదికమును అంగీకరించిన గాని బాయింటు పార్లమెంటు కమిటీవారు భారత ప్రతినిధులను గలిసికొని నెహరుయానివేదిక తుల్యముగు సవరణలను జేసినగాని బాతీయ బహిష్కరణము అంతరించ దని చాలమంది గ్రహించలేకున్నారు.

అయితే, సంతతిండు కరెసిధులను బాయింటు పార్లమెంటుకమిటీ ముందుగ అంగీకరించవలెనా లేక ఈ దేశమునకు (ఇంగ్లండుకు) వచ్చు పెక్కు ప్రతినిధులలో పీఠకు పికరె యందురా యని నిర్ణయించవలసియున్నది. అన్ని తరుములు అంగీకరిండు రాయబారివల్ల మేర్పడిన (కరెసిధులన్నిటిని ఎరిగిన వారు ఇది ఏర్పడట కల్గెనునక మానరు) దానిని ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించిన, సయ్యుమ కమిషనులో ప్రస్తావించిన రాయబార వర్తకులలో పీఠిక రదునరు. మరల ఆసాక్ష్యమునే ఏకరవుచెట్టుటగును.

ముఖ్యవిషయములను గూర్చి సయ్యుమ కమిషనువారు రఫుడే తాత్కాలిక తీర్మానములను జేసికొనెదరు. వారు తిరిగి ఇంటికిగిన పిమ్మట పీటిని గూర్చి చర్చించెదరనుచున్నారు. ఇంగ్లండు జేరిన పిమ్మట, సయ్యుమ కమిషను, సెంట్రల్ అండ్ పాటివారును పించబడుచున్న కొన్ని గవర్నరులను, సివిలియన్లను, వర్తకులను, రైల్వేవారి నుండి సాక్ష్యమును గ్రహించెదరు. చాలవరకే సాక్ష్యమును రహస్యముగ దీక్షింపెదరు.

ఇంగ్లండుకు పోవుటకు ముందుగ ఇట్టి ప్రభుత్వ భారత నాయకులతో సంప్రకించునట.

కానవసభలను రద్దుచేయుటయో, మరికొంతకాలము సాగునిచ్చుటయో ఇంగ్లండు ప్రభుత్వ ఇంగ్లండుజేరిన పిమ్మటనే నిశ్చయమగునట. చాలవరకు ఈకానవసభలను రద్దుచేయక కొంతకాలము సాగించెదరనే సమ్మతమేను. సయ్యుమ బహిష్కరణమును గూర్చి ఎత్తుకొనక సంస్కరణములను ఆమోదియటా నిరాకరించుటా యను విషయముమీదనే పురస్కరించుకొని ఎన్నికలు జరుగును. బహిష్కరణ సమస్యమీద ఎన్నికలు జరగవు. ఏలన యావత్తు భారత రాజకీయజీత్రము దీనికి కర్పరితలని ప్రభుత్వమువారికి తెలియును. పీఠికరకీసి ఈ కమిషను ఇచ్చుములేని ప్రభుత్వమువారు పూర్తిగ ఎటు గుడరు.

పోపు ఇటలీ ప్రభుత్వమువారు ఒడంబడిక సోమవారము మధ్యాహ్నము సంతకము జేసికొనెరి.

జర్మను సైన్యవరిచార విషయ ప్రత్యేక నిపుణులు సోమవారము ప్రధమ సమావేశమును గావించిరి. కార్యక్రమము రహస్యముగ నంచబడెను.

యాదక్కు ప్రభిక్తి ఇకాఫ్లయంతా జ్వరము తగ్గుచున్నదట.

మొగ్గురు జర్మనులు విమానములో పోవుచుండ పేను గాలి వివి విమానము బ్రదైల్ బెట్టుమీదబడి తుకగాత్తులైరి. ఆస్పత్రికి గొంపోబడిరి.

ఇందోరు పదబుక్కుడగు హోల్కార్లు తుకాజీరావు గారు అస్వస్థులగు నుండుటచే కేరీస్టాదీవికి క్రొత్తగా పుట్టిన ఆఫ్టిల్లుకు నానుకరణము జేయుట నాపుకేసిరి.

బాల్కన్సులో కిలెముచే తోడేట్లు మహాఘోరమును గావించుచున్నవట.

జేమాపలములో బలలు దేరిన మిడితలవంతు తులూను పిడుటచే నాకవలెనది.

కవున్నిలు సవరణజేసి తిరిగి అసంబ్ధికి బంపి మరల ఆలోచించునటులు చేయవలెను. అపైన వోటులప్రాప్తిని జూచుకొనవచ్చును.

నైమనుసంఘ బహిష్కరణ

కార్మికులకు విజ్ఞాపన

బి. శివరావుగారిట్లు ప్రాయశఃపార్శ్వం నైమనుసంఘ మువారు మద్రాసునకు వచ్చే సోమవారమునాడు వచ్చెదరు. గత అక్టోబరుమాసమున నీసంఘమువారు బొంబాయిలో కాలు మోపిన కుట్రనుండి ఈ దేశమున నెవరికివోయినను వీరిని బహిష్కరణమే ఎదుర్కొనుచున్నది. ఒకానొక సమయము నందు జన్మికువత్తువారును బహిష్కరణమార్గమునే యవలంబించిరి. కాని వారి ప్రాతదర్శిత్రును, మనోభావములకును అనుకూలముగ నితరులు సయమును సంఘమునకు స్వాగతదత్త మొసగుటకు తీర్మానించిరి. జన్మికువత్తు సభ్యుని అధ్యక్షునిగాగల మద్రాసు కార్మిశేషును సయమును సప్రకమునకు స్వాగత పత్రమునర్పించుటకు తీర్మానించి దేశమంతటను తనగౌరవమును కోల్పోయినది.

కార్మికులకు నేను ప్రత్యేకముగ నొక విజ్ఞాపనగా వింటున్నాను. విద్యాధికులగువారిలో కొందరేమి గావించినను కార్మిశేషులను గౌరవమున కాపాడుటకు కార్మికులు నైమనుసంఘ బహిష్కరణమున తీవ్రముగ కొనసాగించవలసి యున్నది. వరుసగ జరిగిన రెండు అఖిలభారత ప్రేజ్ యూనియన్ కాంగ్రెసులలోను బహిష్కరణ మేకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడినది. సయముసంఘ నియామకమును వారి విచారణావధతులును భారతదేశమునకు అగౌరవముగ నున్నను అట్టిసంఘమున బ్రిటిషు కార్మికులకు సభ్యులైనవారు సభ్యులుగా నుండుట కడుంగడు కోచనియ్యదు. అట్టివారిని తీసికొని సయమును సున్నను బహిష్కరణమును మాత్రమును విడచుట.

సయముసంఘమును భారత కార్మికులు తీవ్రముగ బహిష్కరించుట వలననే భారత కార్మికులసమస్యలను ప్రత్యేకముగ విచారించుటకు ఒక రాయలకవిమను నియమించుటకు ప్రభుత్వమువారికి నిర్బంధము కలిగినది నాయభిప్రాయము. మన బహిష్కరణకు ఫలితముగనే కార్మికు రాయలు కవిమను నందు చాలినంత మంది కార్మికు ప్రతినిధులను గూడ చేర్చుకొనుటకు నిశ్చయించబడినది.

నిత్యంత, వరుసప్రతిష్ఠ, అత్యగౌరవము, మనభౌతికాభివృద్ధియుకూడ నైమను సంఘబహిష్కరణమును కొనసాగింపవలసినదనియే చెప్పుచున్నది. ఈ సంఘము పెట్టుబడిదారుల ప్రదర్శనము. అందుచేతనే యూరపియను, భారత, పెట్టుబడిదారులును, భూస్వాములును ఈ సంఘముయొడకు నొసగుచున్న సాక్ష్యము నీ దేశమంతటా యధికారప్రాబల్యమును బలవంతము కొనట కనుకూలముగ నేయున్నది. మనకక్కరలేని రాజ్యాంగ విధానము నీదేశమున వారు ప్రవేశ పెట్టినట్లే చేయనిండు. కాని యట్టి విధానమును తొలగించెయ్యటకు కార్మికులు సన్నకీలై నాధారపడి యుండవలెను.

భారత కార్మికులకు ప్రస్తుత రాజ్యాంగ విధానము వలననే మిలాభము కలిగినది వారు నైమనుసంఘమునకు సహకారము గావించవలెనని జన్మికువత్తుమువారు తమసాక్షులను పంపుకొననిందు. ఉద్యోగాభిలాష చేతనైనను లేక దీర్ఘములమైన వాంఛ కలుగుటచేత నైనను ఎవరోకొందరు వ్యక్తులు నైమనుసంఘమువారి యెదుట సాక్ష్య మిచ్చిన నీయనిండు. స్వార్థవరుల దేశగౌరవమును బూడిలో గలపురుషులు అట్టివారలతో భారతకార్మికుల కెట్టిప్రసక్తియు లేదు.

ఇకను లేమి చేసినను మద్రాసులో కార్మికులు జాతీయనిశ్చయము ననుసరించియే ప్రవర్తించెదమని నమ్మి యట్టి విజ్ఞాపనమును గావించుచున్నాను. కొన్ని రాష్ట్రములలో అజద్రు కార్మికుసంఘములే నైమనుసంఘమువారియెదుట సాక్ష్య మిప్పించబడినది. అటువంటి అగౌరవ ప్రయత్నములు మద్రాసు నందు జరుగునపుడు నిజము కార్మికుసంఘములకు వారికో నేమియు ప్రసక్తిలేదని స్పష్టపరచవలెను.

సికింద్రాబాదు డి॥ జడ్జి కోర్టులో

వి. సి. నెం 15/1928

[అకారపు వెంకన్న, గురుచరణముల ఇన్ సాల్వెన్సీ]

అకారపు వెంకన్న గురుచరణములకును, వారి ఋణదాతలకును, యందుములముగా తెలియజేయున దేమనగా వంగవల్లి నీలకంఠంగార న ఋణదాతకు ఇన్ సాల్వెంటు లీయవలసిన హెచ్. యన్. డ్యు 18985 ల బాకీ మొత్తమునకు గల హక్కులనుగరించి విచారించుటకు 8-2-29 ఆదివారం మధ్యాహ్నం 1 గంటకు వాయిదా వేసికాను. వారిహక్కులకు అభ్యంతరము పెట్టదలచినవారు సికింద్రాబాదులో నా ఆఫీసునకు వాయిదాకాటికి హాజరుకావలెను. 207

(సం) బి. కృష్ణ అయ్యంగారు, ఆఫీసియల్ రిసీవరు.

8-2-1929

కమమహాజనసభాసమావేశము

కమమహాజనసభాసమావేశమును గూర్చి యిటీవల కొంత సంవలనము గలిగినందుల కమంబానంద మొదవుచున్నది. కాని యీ సంవలనము కార్యరూపమున బహిష్కరించు నూచనలమాత్రము చూపుమేర దూరములో నున్నట్లు గన్పట్టుచు. మొట్టమొదట కృష్ణామండలాంతర్వర్తమున నంగలూరు పురవాసులు సంఘసమావేశము గావించెదలమకొని ప్రారంభ ప్రకటనలగావించిరి. కాని నెల్లూరుపురవాసు లంతలో సభను సమావేశపరచుట కలంబించియు, నాహ్వనసంఘ నిర్మాణాది ముఖ్యకృత్యములు నెరవేర్చబడినవనియును దహహ్వన సంఘ కార్యదర్శులను శ్రీ కొమ్మి లక్ష్మయ్యగారు పత్రికాముఖమున ప్రకటించిరి. ఈ ప్రకటన నాధారమొనరించుకొని, కొందఱు మిత్రులు సమావేశము జయప్రదముగట కవసరమును కొన్ని నూచనలగూడఁ బత్రికాముఖమున గావించిరి. కాని నూచనలలో ని ముఖ్య నూత్రమును కాల నిర్ణయమును గూర్చి సమావేశకర్త లెట్టి యాలోచన ను గాని సల్పినట్లు గన్పట్టుటలేదు. మే నెలలో సభనుగూర్చిన వాగునందు నని యనేకుల తలంపెయ్యున్నది. ఈ తలంపు సమంజసమును, సకారణము క్రమమునై యున్నది. విద్యార్థులకును, ఉద్యోగులకును, తదితర కార్యభార నిమగ్నులకునూడ నీకాల మొంత విరామమొసగుటయేగాక నన్నివిధములగు సౌకర్యములకును అనువుగ నున్నది. ఈ విషయమై యాహ్వనసంఘమువారు తగు యోచనసల్పి కాలనిర్ణయమును ప్రకటనగావించుట తత్వంతావశ్యకము.

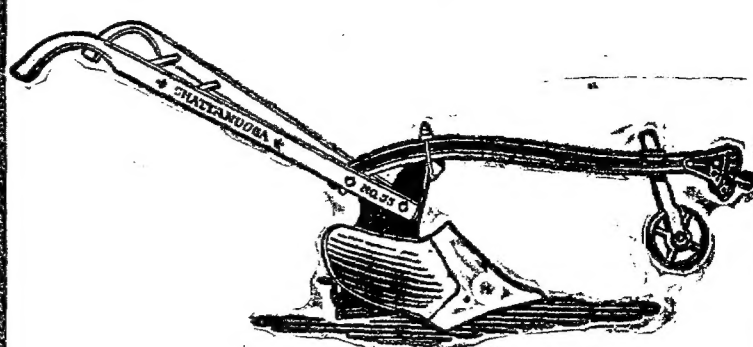
సభాధ్యక్షుల నామములగూడ గొన్ని నామిత్రులచే నూచించబడినవి. అయ్యవియు నామోదార్థములే. శ్రీ మనుస్వామి నాయుడుగారు మహాసభ కధ్యక్షులుగా నుండవలయునని యనేకులు కోరుచున్నాడు. ఈ నూచన దేశకాలములను బట్టి యవశ్యాచరణీయమగుచున్నది. సభను శ్రీరామకృష్ణ వి. సి. ఎస్. నాటిచేతనైనను లేక శ్రీ అదునుమిల్లి గోపాలకృష్ణయ్యగారిచేతనైనను ప్రారంభించవలసిన వాగుండును.

ఆహ్వాన సంఘమువారి సాదరపీఠామునకు నూచనలూ ప్రాత్రమునుగార మని గోరుచు, శ్రీ కరణం వద్దానాయుడు, లక్ష్మయ్య, ప్రభృతులు పర్యవసానమును శీఘ్రములో చేర్చుటకుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను.

పరుమూరు సుందరవరదులు.

సమాద్రతీర్ణ ప్రాంతమునకు వచ్చుటయే తొందరగా రాజాగారి కవుడే ముగియము మురిత ఎక్కువగా గన్పించుచున్నదట. పూర్వముకంటె నిద్ర వాగునకట్టుచున్నదట.

ఇంటర్నేషనల్ హార్వెస్టింగ్ నాగళ్లు.

ఎట్టి మోటాపనికైనను చేయగలుగునట్లు బలకరముగాను, గట్టిగాను తయారైనది. నిర్మాణముకడుసులభమైనది. ఉపయోగించుట కడుసులభము. విరుగుటకేమాత్రం వీలుండదు. వ్యవసాయ సంబంధమైన వివిధరకముల నాగళ్లు, తదితర పనిముట్లన్నియు స్టాకులో నుండును.

VOLKART ENGINEERS

ఆర్.సి.ని.యన్.వి.ధి.మ.ద్రా.సు.

బొంబాయి, తూర్పుకొడి, కొచ్చిన్.

వృత్తాంతలేఖలు

భీమునిపట్టణము

మాపురమునందలి యున్నత పాఠశాలా భవనమును 2-29 వతేది సాయంకాలము 5:30 గంటలకు రాజమహేంద్రవర వాస్తవ్యులగు మ-రా-శ్రీ మంజులూరి తరుణిరాయభాగవతాచార్యులు శ్రీమద్భాషాదానారాయణదాసు ప్రణీతముగు బాసకీశపథమును హరికథాకాలక్షేపము గావించిరి. మనోరంజకముగా కథ నడిపిరి. ఇంతకుముందుగిలము బోధనాధ్యపన పాఠశాలలో సామితికథ చెప్పి సంతోషపెట్టిరి. (ఒక విలేఖరి)

మచిలీపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

హత్యనేరము

ఫిబ్రవరి 9:—దిగవల్లి వాస్తవ్యులగు శుంకు రామయ్యగారిపై లేబడిన హత్యనేరమును విచారించి నెవన్ముఖిగాదు యాచుధ్యాపనా తీర్పు చెప్పియుండిరి. ముద్దాయి శుంకు రామయ్యగారు ప్రభ్రమమున నూజిపిడు సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారిచే విచారించబడియుండిరి. కాని పోలీసువారు పునర్విచారణకు దరఖాస్తు చేసియుండినందున, తిరిగి యీకేసు, నెవన్ముఖి విచారణకు లేబడినది. ప్రాసిక్యూటరుతరువువారు, ముద్దాయి, తనసోదరుని, కోకలితో కొట్టి హత్యచేసెనను నేరమును ఆరోపించిరి. కాని ముద్దాయి, అవిషయమున తాను నిర్దోషివని వాదించెను. విచారణ ముగిసినపిదప జడ్జిగారు ముద్దాయి రి సంట కరిసకీతు ననుభవించునట్లు, తీర్పుచేసిరి.

గుడివాడ తాలూకాబోర్డు

గుడివాడ ఫిర్కాకు అమ్మనిల్లి గోపాలకృష్ణయ్యగారు అంగలూరు ఫిర్కాకు దగ్గిరాల పూర్ణయ్యగారు గుడ్లవల్లేరు ఫిర్కాకు పొట్లూరి నూర్యకారాయణగారు ముడిసేపల్లి ఫిర్కాకు హనుమర అప్పయ్యగారు డోకికల్లు ఫిర్కాకు పోలవరపు నాగేశ్వరరావుగారు గురజఫిర్కాకు అమ్మనిల్లి పున్నయ్యగారు గుడివాడ తాలూకాబోర్డు మెంబరుగా నెన్నుకొనబడిరి.

కోగండి దుర్గామల్లి కార్జునరావు.

తెనాలి తాలూకాబోర్డు

144 శె. ప్రయోగము

తెనాలి తాలూకాబోర్డు తరఫున చిత్తవీధి ప్రముఖంగా పరిగమించుచున్నది. తెనాలి, గుంటూరు జాతీయ నిబంధనలలో తాలూకాబోర్డు యొక్క కార్యకలాపములలో దావాలు జరుగుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు శ్రీయుత కోగంటి ఆంజనేయబాబు యొక్క కను రద్దుకడ నుండి తిరిగి యొక్క కను జరుగవలసినదిగా వుత్తర్యచేసియుండిరి. ఆ వుత్తర్యక్తకారము తిరిగి యొక్క కను జరుగవలసినదిగా, అట్టియొక్క కను జరుగవలసినదిగా ప్రభుత్వమువారు వుత్తర్యచేసియుండిరి. ఈ వుత్తర్యచేసి, ఎన్నికలు జరిగినవి ఒకవత్తువారును, జరుగలేదని రెండవవత్తువారును వాదనచేయుచున్నారు. మూడవ ముగా ఎన్నికచేయబడినది చెప్పబడుచున్న ఉమామహేశ్వర రావుగారు పేరు యంతవత్తు గెట్టుగో ప్రభుత్వము గా లేదు. టెంకరరి ప్రెసిడెంటుగా డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటుగా చే నియమించబడిన శ్రీయుత గాజులు రామకృష్ణయ్యగారు నేటివరకును ప్రెసిడెంటు పదవిలో నుండియున్నారు. గత వారములో తాలూకాబోర్డు మేనేజిమెంటు విషయములో టెంకరరి ప్రెసిడెంటుగారిని, శ్రీ శ్రీ ప్రెసిడెంటుగారైన ఉమామహేశ్వరరావుగారిని కొన్ని కారణముల వారందఱును ఉత్తర్యముల తాలూకాబోర్డు ఆఫీసును స్వాధీనపరచుకొనుటకు ప్రయత్నములు చేసియుండిరి. తుదకు టెంకరరి ప్రెసిడెంటుగారి స్వాధీనములో తాలూకాబోర్డు ఉండవలయుననియు, ఉమామహేశ్వరరావుగారు తాలూకాబోర్డు స్వాధీనపరచుకొనుటకు యెట్టి ప్రయత్నము చేయవలసినదియు, క్రిమినలు ప్రొవిజన్లు 144 శెక్షనులందఱు తెనాలి మేజిస్ట్రేటుగారు ఉమామహేశ్వరరావుగారిని ఉత్తర్యముల జారీచేయించినారు.

బులుసు సాంబమూర్తిగారు

శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు తెనాలి దయాచే నీ, నైపుణ కవిమక బహిష్కారమును గురించియు, ప్రస్తుత ము ప్రజల బాధలనుపలనన విషయమునుగూర్చియు ఉత్తర్యముల చేయించిరి. మరునాడే వారు అరెస్టు అయినట్లు గ్రామము లో వదలకులు వ్యాపించియుండినను. మూడవనాడు అరెస్టు ని జమిని పరిశీలనవారా తూటియినది. వెంటనే 8-2-29 తేదీ సాయంత్రము తెనాలి పట్టణ కాంగ్రెస్ కమిటీ యాజమాన్యమున శ్రీయుత సాంబమూర్తిగారి నభినందించుటకు ఒక సభ జరుగ జడెను. గ్రామములోని చిన్న పెద్దలు సభకు హాజరయ్యిరి. పిల్లలమరి ఆంజనేయలకుతులుగా రధ్యక్షత వహించిరి. గుళ్ళ వల్లి పున్నయ్యకామ్రాగారు సాంబమూర్తిగారి అరెస్టుయొక్క కారణమునుగూర్చియు, ప్రజల కర్తవ్యమునుగూర్చియు వి ప్రభుముగా నువ్వనింది. తుదకు సాంబమూర్తిగారి నభినందించుచు తీర్మానము గావించబడెను. ప్రజలు ఉత్సాహముతో నున్నారు.

(స్వకీయవిలేఖరి)

మదరాసు సిటిసివిలు కోర్టులో

అనలుదావా నెం 620/1928

వాది:—బి. వోముల శెట్టి

ప్రతివాదులు:—1 లంకా నెంకట నరసింహకామ్రా

2 లంకా రామబ్రహ్మకామ్రా మైనర 3 లంకా కుందరకామ్రా మైనర 4 చెల్వంశెట్టి మద్రాసు.

పై చెప్పిన దావాలో సమ్ముఖ 1 న ప్రతివాది తీసుకో నందున 8-2-1929 లో Substituted పర్వీనుకు వుత్తర్య అయినది. ప్రాజెక్టు 21-2-1929 న పై చెప్పిన కోర్టులో విచారణకు వస్తున్నది. పదవ తేదీన 1 న ప్రతివాది హాజర కావలెను. కానియెడల యెక్కువార్తగా తీర్పు చెప్పబడును. దావా రాపి వాది అడ్వకేట్లువద్ద తీసుకొనవలయును.

టి. జి. రాఘవాచారియర్,

వాది అడ్వకేటు.

బాలసూధ (విజయవరం)

మద్రాసు, వరంగల్, బెజవాడ, మొదలగుపట్టణముల యందలి ధర్మవైద్యశాలలందు కుమారు 10 వేలమంది చంటి దిడ్లకు వాడబడి ఆమోక్షములైన గుణములనిచ్చియున్నది. చంటిదిడ్లకు దివ్యాత్ముడు. నీసా 1 కి డ 1-0-0 185-2 డాక్టర్ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి కామ్రాబెజవాడ

తెనాలి సాంబమూర్తిగారిని అభినందించుట

తెనాలి పౌరసభ

2 వ తేదీ సాయంత్రం 5-30 గంటలకు దేశస్వాతంత్ర్యమునకు చెరసాలకేగిన ఆంధ్రనాయకుడగు శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తిగారిని అభినందించుటకు తెనాలి పౌరసభ శ్రీ పిల్లల వల్లి ఆంజనేయబాబు (యం. యల్. సి) అధ్యక్షత క్రింద జరిగినది. సభయందలి ప్రముఖులు, శ్రీయుత జి. వి. పున్నయ్యకామ్రా, ఇటికాల నూర్యకారాయణ, నాయమంచి నువ్వురావు, బల్లెల రామకృష్ణయ్య కుడుగంటి నీతారామయ్య, కొల్లా కాశివెంకటాచార్య, శిష్టాశీనాథయ్య, క్రధల పీరరావులు బ్రహ్మాండం నరసింహంగార్యులు యంతరుజులకలరు. వట్టణ కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శిగారు శ్రీ ధూళిపాళ నీతారామకామ్రాగారు శ్రీ ఆంజనేయలు వంతులుగారిని అధ్యక్షులుగా నుండజేరిరి.

అధ్యక్షులు

అధ్యక్షులు శ్రీ ఆంజనేయలు వంతులుగారు సభనమా నేక పరచిన కారణం తెలుపుచు శ్రీ సాంబమూర్తిగారి వంటి వేరెన్నికగన్న భారత నాయకుని ప్రభుత్వమువారు 2 వ తేదీ రాత్రి 8 గంటలకు వారంటు అయినా మాత్రం, తమ సహధర్మకర్తవైవా ఒకసారి మాడనీయక అరెస్టు గావించిరిని తెలియుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు వీధిమార్గా వారిని అరెస్టు చేసి దేశములోని స్వాతంత్ర్యోద్యమమును నశింపజేయవలెనని నా ని న, చాలా పా ర బా టు వడిరిని ప్రభుత్వమువారికి తెలుపుచున్నాను అని ఆంజనేయలుగారు నడిచిరి. పోలీసువారికి శ్రీసాంబమూర్తిగారిని వారంటుమాత్రం అరెస్టుచేయుటకు ఎట్టి అధికారములేదు. అర్ధరాత్రినే దొంగను పట్టుకొన్నట్లు సాంబమూర్తిగారిని పట్టుకొనుట చాల అశాస్త్రము. చెరసాలకేగటకు ఈవశ్యాక్రమే నా జంకని ఈదేశభక్తునియెడ పోలీసువారు వహించిన ప్రవర్తన విమర్శనార్హమనియు, వారి అరెస్టువలన దేశములో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యోద్యమములు అధికముకాక మానవని నుడిచి శ్రీయుత పున్నయ్యకామ్రాగారి ప్రసంగింకమని కోరిరి. (పూర్వ ధ్వనలు)

శ్రీయుత జి. వి. పున్నయ్యకామ్రాగారు

అభిభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులగు శ్రీయుత జి. వి. పున్నయ్యకామ్రాగారి విధిమార్గా నుడిచిరి.

ఈదినము ఆంధ్రదేశ రాజకీయ చరిత్రయందు ఒక వర్ష జినము. స్వాతంత్ర్యోద్యమము బడసిన ప్రతిదేశములోను ఆదేశ స్వాతంత్ర్యోద్యమము సలిన దేశభక్తులకు కారాగారములే స్వభావనిధమైన స్వగృహముల పోలియుండును. ఆమాట సత్యముని స్వాతంత్ర్యోద్యమమునకు అఖండసార్థక్యాగమైనది. యెప్పుడు రెండవతూరి చెరసాలకేగిన ఆంధ్రనాయకుడగు శ్రీ సాంబమూర్తిగారు తమ అరెస్టువలన దేశమునకు ప్రకటింపగలిగిరి. శ్రీ సాంబమూర్తిగారు ఆంధ్రదేశములోని ప్రధాన నాయకులలో నొకరు. అందు ముఖ్యముగా ఆంధ్రదేశములోని యువకుల మనస్సుకాకర్షించినది శ్రీసాంబమూర్తిగారికర్కరేయని నిర్భయముగా కలికెదనని శ్రీ కామ్రాగారు నడిచిరి.

భారతదేశ స్వాతంత్ర్యమునకు ఒక చెరసాలకేగిన జాతు. అనేకవేలమంది యువకులు ప్రాణములు సహితము అర్పించుటకు సంకల్పించిన సిటిశీనున్నగాని మనకు స్వాతంత్ర్యము లభింపదు. సాంబమూర్తిగారు చెరసాలకేగారు. వారు తలచుకొన్న కార్యక్రమమును నిర్విఘ్నముగా కొనసాగించినయెడల వారు చెలసాలకు కైగిండులకు ఫలితము గడవించును. అట్లు వారు తలచెట్టి కార్యక్రమమును మనము ఆచరింపలేనియెడల వారుచేసిన త్యాగము నిరర్థకమగును. నైపుణసంఘ బహిష్కార ప్రయత్నములకుఒకముల బాతీయవాదులు విజయవాదులు,ఒకరేమి పను ప్రరాజకీయవత్తులవారు చేయుచుండ, మద్రాసులోని జన్మికు ప్రజీయలు, యజ్ఞవల్క్య వారు గావించిన తీర్మానములకు వ్యతిరేకముగా ప్రవర్తించి చెప్పపుర కార్పొరేషన్ హారి తరపున నైపుణ సంఘమువారికి సహృదయత్రము పనుర్చించుకొనుట కేవలదేశోహము. ఇట్టి కత్తు ప్రవాదిత్యావమును కోల్పోకమానదు. రానున్న 18 వ తేదీనాడు పయమనుసంఘమువారు మద్రాసు వచ్చినప్పుడు మనమందరము అప్పటికేగి, పయమను బహిష్కార ప్రబోధమందు పాల్గొనవలయును. ఇది శ్రీసాంబమూర్తిగారి ప్రధమకోరిక. రెండవది సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యప్రచారము. ఒక స్వాతంత్ర్యనాయకుని ప్రభుత్వమువారు చెరయించుచు సాహసించినప్పుడు దేశములోని కాంగ్రెసు వారులందర స్వాతంత్ర్య ప్రచారముందు పాల్గొని తర్వాత తగిన సమాధానము తెలుపకోరదనని నుడిచి శ్రీ కామ్రాగారు ప్రవశ్యావము ముగించిరి.

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

మహాఘనతవహించిన నైబాముగారు

బెజవాడ, ఫిబ్ర 11:—మహాఘనతవహించిన నైబాముగారు వారు మదరాసునుండి హైదరాబాదుకు వెళ్లుచు నిన్నుమధ్యాహ్నము 12-15 గంటలకు ఇచ్చట తమ స్వేచ్ఛా రైలును దాదాపు రెండుగంటలు నిలిపింది. ఈపట్టణమునంి మహమ్మదీయులు, హిందువులు యీ వార్త తెలిసినవారు నిజాంవారిని దర్శించుటకు స్తేమనువద్దకు వెళ్లిరి.

డాక్టరు మహమ్మదు యాఖూబుసాహెబుగారు ఆంధ్ర ఇస్లామిక్ కల్యురల్ అసోసియేషన్ వత్తుమన నొక విసతివ్రము సంపుకొనిరి. అందు మహమ్మదీయశ్రీలలో విశ్వావ్యాప్తి కావలయుననియు, హిందువుల దేవాలయములు, నాగరికరక్షిం చబడవలయుననియు, మర సంస్కరణలు తొందరతో జరుగ మాడవలయు ఉదహరించబడెను. ఈ సంగతులు నైబాగారి ఆలోచనలో నుంచబడినవి నైబాగారి ఆంతరంగిక కార్యదర్శి గారు తెలిపిరి. అంతట పేద కలపుపుచ్చుకొని వచ్చిచేసిరి.

అడిమనల్ నబుకోర్టు

బెజవాడ, ఫిబ్ర 9:—ఇచ్చటనున్న పబ్లికోర్టు 1929 మార్చివరకు ఉండునట్లు ఇజనలో ఉత్తర్యమును, దీనిని ముఖ కొన్ని మాసములవరకు ఉండు యత్నము జరుగుచున్నట్లు తెలిసి ఇచ్చట బారు అసోసియేషన్ వారు ఆత్మేకత అభినందినట్లు వినుచున్నారు. మొదట యీ కోర్టుకు పెట్టినపుడే అడ్డమింరట. కాని వారి ఆత్మేకతలను సరకుచేయక యీ కోర్టుకు పెట్టరట. ఇచ్చట పబ్లికోర్టులో దాఖలయ్యే కేసుల సంఖ్యను చూచినచో ఒక పబ్లికోర్టు వలననే వరిపూర్వము కాగలవట. ట్టుండగ నూజుడి మనపబ్లికోర్టు తీర్పుపై అపీలు అధికాము బందకు జిల్లాకోర్టున కొనగలడెనట. మరియు పబ్లికోర్టు విచారించవలసిన స్మార్తకాదా బ్యారినీడిక్ట్ బెజవాడ మనపబ్లికోర్టున కొనగలడెనట. ఈ కారణమువలన అడిమనల్ పబ్లికోర్టు ఇకముందు ఉండవలసిన అవసరములేదని యెచ్చలాయర్లు అభిప్రాయకడి ఆ ప్రకారము జిల్లా జడ్జిగారికిని హైకోర్టువారికిని తెలుపుకొనినట్లు తెలియుచున్నది.

మునగాలరాజాగారికి విందు

ప్రీతికాన్సిజనందు వ్యాజ్యమును గెల్చి, పాశ్చాత్యదేశమునుండి నూతనముగ విచ్చేసిన శ్రీమునగాల జమీందారులకు శ్రీరాజా నాయని వెంకటరంగరావు బహద్దరువారి గౌరవాభిము యాసాయంత్రము శ్రీయుత సి. కొగండరెడ్డిగారు వారి భవనమునందు అల్పహారవిందు నేర్పాటు గావించిరి. విందునకు శ్రీలు పురుషులు అనేకమంది విచ్చేసిరి. రాజాగారిని పుష్పచూలతో నలంకరించిన పిమ్మట గ్రూపుఫోటో తీయించబడెను.

పిమ్మట అధిభులకు అల్పహార విందు పంతుష్టిగ జరిగెను. తదనంతరము మునిసిపల్ పాకాళాలయందను, ఆ డ్రిక్ ఫాక పాకాళాలయందను చదువు విద్యార్థికులు వివిధముగ కొన్ని పాటలను పాడిరి. కొన్ని ఆరోగ్యవిషయకోక వ్యావము లాపంగబడెను. ఇతరతయు సభ్యుల శాసనం మున్నులచేసియు మనగాల రాజాగారి గుణగణముల వర్ణించుచు వద్యములు చదువబడెను. ఇంతటితో సభ ముగింపబడెను.

అధ్యక్షులు శ్రీ ఆంజనేయలు వంతులుగారు ఆసనర వలనలన బల్లనలినచ్చిరండున వారిసానే శ్రీ బ్రహ్మాండం నరసింహంగారధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీ సాంబమూర్తిగారి దేశభక్తిని కొనియాడుచు శ్రీ నాయమంచి నువ్వురావుగారి యుపపాదనమీద, తురుగంటి నీతారామయ్యగారి ఆమాదనతో ఒక తీర్మానము అంగీకరింపబడినది. అధ్యక్షుని అంత్యోక వ్యావముతో సభ ముగిసినది.

* * * *

గుంటూరు అభినందనము

2 వ తేదీనాడు సాయంత్రం గుంటూరునందు శ్రీ నడివల్లి లక్ష్మీవరసింహారావుగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగ సభ జరిగినది. శ్రీదేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్య వంతులుగారు ప్రవంగించిన తరువాత శ్రీయుత జి. వి. పున్నయ్యకామ్రాగారు సాంబమూర్తిగారిని అభినందించుచు తీర్మానము ప్రకటించెట్టి దీర్ఘోకవ్యావము గావించిరి. తరువాత శ్రీయుతులు నేరి చలవతిరావు, మద్ది వెంకటరంగయ్య, శిష్టాశీనాథయ్యగారు ద్వవ్వనిందిరి. తరువాత తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా అంగీకరింపబడినది.

(ఒక విలేఖరి)

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం. ఫిబ్రవరి 12-వ తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముకస్తాలు		
కుసుమ రెనాలిది ,, క 42 కంది 18 0 0	18 8 0	
నెల్లూరిది ,, డిటో ,, 18 8 0	14 8	
శిల్లి ,, డిటో ,, 15 8 0	17 8 0	
కాగుల ,, 164 అస్తా 1-8 ,, 11 0 0	12 0 0	
మత్తలు ,, ,, 21 0 0	24 0 0	

1. ధాన్యమువస్తువులు

కందుల అస్తా 1-8 క 205	16 0 0	17 0 0
మెల ,, డిటో ,, 15 0 0	17 0 0	
పెను ,, డిటో ,, 16 0 0	17 8 0	
మెనుముల ,, డిటో ,, 15 8 0	17 8 0	
ఉలముల ,, క 195	10 8 0	11 8 0

2. నూనెవస్తువులు

మత్తలనూనె కా 1-8	145 0 0	150 0 0
సియ్యము 1-8	14 0 0	22 0 0
తేరు నెనగవత్త కా 1-8	47 0 0	48-0-0
తేరు నెనగనూనె కానుగ కా 1-8 క 110 మెనుకనూనె 99		
అనుదము కా 1-8	102 0 0	105 0 0

3. చిల్లరవస్తువులు

చాడవగుత్త కా 1-8	101 0 0	108 0 0
మారవగుత్త ,,	65 0 0	70 0 0
మెరవకాయలు (గుంటూరుది) కా 1-8	66 0 0	70 0 0
దనియాల ,, కా 1-8	60 0 0	67 0 0
గుంటూరుపాడవగుత్త సీతీమందు మెనుగు 1-8 క 40, 50		
బెల్లము కా 1-8	28 8 0	49 0 0
అన్నాచక్కెర అస్తా 1-8	27 8 0	27 12 0
మిరియము కా 1-8	85 0 0	70 0 0

4. ఇనుము

వట్టారకం కా 1-8	82 0 0	84 0 0
చదరం	80 0 0	82 0 0
రవ్వలం	80 0 0	88 0 0

5. నూలు

నం 20 కెన్సి సియం యాజ్	8 2 0	
నం 6 ,, కట్టారి	5 8 0	
నం 24 ,, లాజ్	6 0 0	
నం 40 బామ్మకు 10 పా	11 8 0	
నం 44 పాంజో	6 1 0	
నం 40 రాజ్	10 8 0	
నం 4 కెన్సి మసీద	4 12 8	

6. లోహములు

నం 100 కులం 1-8	60 8 0	62 8 0
బంగారకులం 1-8	21 0 0	21 2 0
సవరణ 1-8		18 7 8
ఇత్తడి కా 1-8	245 0 0	248 0 0
కాన్ కా 1-8	298 0 0	800 0 0

7. రంగులు

అతి సులువైనట్లయిన అలివరంకా సియం		
సీసా 1-డిగ్రీలు 200 కి క 58 0 0		
,, సీరియ 1 రం	1 10 8	
,, 14 కరులు	1 10 0	
,, 28 కరులు	1 9 0	
,, 55 కరులు	1 8 6	
,, 1 అందర	1 8 0	

కెక్కలు పొక్కులకలెట్ అనగా (కెక్కులకలెట్)	క 4 0	
కాన్ 3 కి	1 0 0	
కెక్కు 4 కి	1 9 0	

బహుమానము రు. 500.

తంలివిలాసం "గుల్ బహార్" మద్రాసు

గుల్ బహార్ తలనూనె రిజిస్టర్డ్

ఆర్యులా రా, గుల్ బహార్ తలనూనె నువ్వయోగిం చిన వెంటనే, కళ్లకు చూచుకొని, మెదడునకు కక్కిరి గలిగించి వెంట్రుకలం పూనుకునా, నలుపు గాన పెరుగునట్లునట్లును. వెంట్రుకలను చాలి పోకుండునట్లుగా వెంట్రుక కుడుళ్లు గట్టివరచును. పేలను చంపును. కంటిదప్పిని అభివృద్ధిపరచును. ఇందులో మంచినువాసన గలదు. ఉత్తయోగించిన వారి మనస్సు రంజితచేసి పుష్పములతో నింపి యాన్నట్లునిపించును. దీని నువాసన ఉత్తయోగించిన దాని వారమురోజులవరకు నుండును. స్నాన మొన ర్చిన పిమ్మటను కూడ యింకను సగము నువాసన నిలచియుండును. ఇండియాలో తయారగుచున్న నువాసన తలనూనె లన్నిటికిని రాజావంటిది.

యోగ్యతా పత్రములు

రిజిస్టర్డ్ కేసు నెంబ్రాను 27-4-1928
గుల్ బహార్ తలనూనె నువ్వయోగింపు దని ప్రాతరంటుకు కోరికమీద నాన్నే హేతుల నడిగితిని. అది నాణ్యమైనదనియోగాకు రిపోర్టు చేసియున్నది.

డాక్టర్ సి. నలేశ్వర్

కాన్సిల్ మద్రాసు కార్పొరేషన్.

టాక్ మల్ హుస్సేన్, ఆత్మరువ్యాపారులు, ఎలిస్ రోడ్డు మాటురోడ్డు మద్రాసు, వారివద్ద నోక గుల్ బహార్ తలనూనె సీసా నోకటి కొంటిని. ఉత్తయోగించి చూడగా మెదడునకు, చుట్టనమును గలి గించి హాయిగా నుండెను. మార్కెటునం దమ్ములను యితర తలనూనెలకంటె అన్ని విధముల సర్వోత్కృష్టమైన దని తెలుపగలను. ఏ. బొస్త్,

ఎక్స్ ప్రెస్ డిపార్టుమెంటు 14-9-27.

టాక్ మల్ హుస్సేన్, ఆత్మరువ్యాపారు ఎలిస్ రోడ్డుమాటురోడ్డు మద్రాసు, వారివద్ద నోక గుల్ బహార్ తలనూనె సీసా నోకటి కొంటిని. నేను యిదివరలో బహుదనండు పొందగలిగినతల నువ్వయోగింపు కంటె శ్రేష్టతరమైనది. వెంట్రుకల బాగుగా నభివృద్ధి పరచును. డి. డెరామ్, పోస్టాఫీసు ఇన్ స్పెక్టరు మద్రాసు 15-11-1927.

గుల్ బహార్ తలనూనె 2 బొట్లల సీసా 1 కి 0.14-0
డిటో 1 డజను 2.8-0
డిటో 1 డజను 9-0-0

ధరలు { టాక్ మల్ హుస్సేన్, ఆత్మరువ్యాపారులు, ఎలిస్ రోడ్డు, మాటురోడ్డు, మద్రాసు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

స్వస్థంభము, విశాఖపట్టణము

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ కేంద్రము విశాఖపట్టణములో

శేర్మకరుటకు సరికరించినందులకు ఈస్థంభమువారు తమ ఆనం దమును తెలియజేయుచున్నారు. మద్రాసుకాపనసభవారిని వృద్ధ యభూర్యకముగ నభినందించుచున్నారు. ఆంధ్రులందరకు తమ తమ ప్రత్యేకస్థలాభిమానమును విడిచి మున్నందు విశ్వవిద్యాలయభివృద్ధికి పాటుపడవలయునని ఈస్థంభమువారు కోరుచు న్నారు.

ఆర్థల్ల కోదండరావు, కార్యదర్శి.

"రామచంద్రపురం"

రామచంద్రపుర గ్రామములో శ్రీరామభక్తాగ్రగణ్యులయిన శ్రీ శ్యామరాజస్వామివారి పుట్టినము యాసంవత్సరమున శ్రీ శ్యామరాజ సభవారి యాజమాన్యముక్రింద 80-1-29 లగాయలకు 5-2-29 వ తేదీవరకు సనోహరముగా జరిగింప జడెను. పెక్కుమంది సంగీతవిద్వాంసులు యాసభకు దయ చేసి వారివారి గాననైపుణ్యములచే సభికులను సంతోషపాగ రచనల మంచిపైచి తన్మయత్వమును కలుగజేసిరి. క్రిందటి సంవత్సరముకన్న యాసంవత్సరమున యాసభను చాల అభివృద్ధి లోనికి తెచ్చి పాటుపడుచుండిన శ్రీమూర్తి గిరీనాథరావు గారికి యీ పురవాసులందరు చాల కృతజ్ఞులు.

(బికవిలేఖరి)

కేంద్రాబాద్ ఆది హిందూభాక్త్యున్నర సభకు అధ్యక్షులగు శ్రీమూర్తి కొండే వెంకటస్వామిగారు (కనివారము 9-2-29) తేదీ పురయం 10 గంటలకు కీర్తి శేషులయినారు.

కాశీమహాసభ

శ్రీజగద్గురు పున్నగిరి సంస్థానమునండి అభిభావరశ వర్షియ బ్రాహ్మణ వచాసభకు యిరువదిమంది పండితులు వందబదిరి, స్వధర్మకాంక్షాధిపతి క. మార్కండేయశర్మగారు, విద్యారణ్య పంచాసన విద్యావాచస్పతి విక్రం రామచంద్రాచార్యులవారు, తర్కవేదాంతజ్ఞులు మల్లాది రామకృష్ణ చయనులుగారు యామాన్య గువారలు వెడిలియుండిరి. చయనులు అగారికి మధ్యస్థపడవిని గలిగించిరి. ఆచార్యులవారు 8 వినములు ఆలస్యముగా దయచేసిరి. అప్పటికి వివాహచ్చర్య ప్రాయశ్చిత్తభూర్యకముగ రజస్వలయిన చేయవచ్చునవరకు వచ్చి యుండెను. ఆ విషయమును శర్మగారు సహించవాలక జరిగిన వృత్తాంతమంతయు ఆచార్యులవారికి తెలిసిరి. అదివయసునకు కావలసినంత ప్రయత్నమును ఆచార్యులువారు పలికి కాస్త్రురీ ద్రమును ఆచారమునకు జనదాటకుండ పాటుబడునట్లుగా నిం దిరి. ఇట్లు గలిగించిన ధర్మకాస్త్రసంరక్షణమునదాచార్యోజ్జ్వల నము, బ్రాహ్మణ్యపరిపాలనము చేసిన శుక్కురము పున్నగిరి జగద్గురు పీఠాధిపతులవారిది. వీరు చాలా ఆశ్రమధర్మమున కర్మ ధర్మమును పాలించువారు. యతులకు తెలిసిన గుణములు స్వయముగ గలిగినవారలు ఇట్లు వర్ణాశ్రమధర్మపరిపాలనమున క్రవ్వను అందరు పహించిన చాలామట్టుకు శీఘ్రకాలమున ధర్మ విప్లవము గలుగకుండుటయు కలుగునట్టి విప్లవములనుండి ధర్మము రక్షింపబడుటయు గూడ గలుగును.

మహారాజరాజశ్రీ అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్యర్

ఆద్యోకేటు జనరల్ గారికి స్వబంధువులు జరిపించిన మర్యాదయందు విద్యారణ్యపంచాసన విద్యావాచస్పతి శ్రీమూర్తి విక్రం రామచంద్రాచార్యులవారు చదివిన శ్లోకము. అల్లాడిజీతీ నరాన్న జేశ్వర పదద్వస్వాటనంబ్బాయ శే తల్లాభవనం పురూరమణి శ్యామో విశేషాగ్రణిః శ్యామలోచన సారభాషితదమి నూరహ్య కృష్ణస్వామయః మద్రస్తేష్విప రాజవంత్రికదమి మాహ్నితు దేవేష్వయా. (బికవిలేఖరి)

ఆంధ్రపత్రిక - భారతి

నిజాంరాష్ట్రమునందలి ఆంధ్రజిల్లాలలో నుండువారికి పి. పి. లు పంపుట సొమ్ము వసూలు చేయుట మొదలగు సాకర్యములు లేనందున దక్షిణ హైదరాబాదు 566 రెసిడెన్సీ బజారులో నుండు నామవల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ డిపో వారిని మా ఏజంట్లుగా నేర్పరచినాము. అంగ్రేజి పోస్టు సాకర్యములు లేనివారు మా ఏజంట్లకు వ్రాసి పత్రములు వగైరాలు తెప్పించుకొనవచ్చును.

చందాలవివరము

Table with 4 columns: Description, Price, Description, Price. Rows include subscription rates for different durations and locations.

క్రొత్త సంవత్సరాదినంచికలు

Table with 4 columns: Description, Price, Description, Price. Rows include rates for new subscriptions and renewals.

భారతి (సచిత్రమాసపత్రిక)

రంగుల చిత్రపటములు, విద్యాంశులచే వ్రాయబడిన గద్య, పద్య, చారిత్రక, గాన, చిత్రకావ్య విషయములను చర్చించు వ్యాసములు, కథలు కలిగి అతిసుందరముగ ప్రకటితముగు చున్నది.

Table with 4 columns: Description, Price, Description, Price. Rows include rates for different editions of Bharati.

భారతి వెనకటి పాటగు సంపుటములు (1924 సం. మొదలు 1927 సం. వఱకు) క్యాబింట్ లైండు విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నవి. ఒక్కొక్క సంపుటము (రెండుభాగములు) వెల రూ. 6-0-0. పి. పి. చార్జీలు వగైరాలు ప్రత్యేకము మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము" 7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు. నిజాంరాష్ట్ర ప్రతినిధి:— నామవల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., 566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

ఆంధ్రగ్రంథమాల

నెం. 7 తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనము లై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమువంతున బ్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు

- 1 శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్కశతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) ౧-౮-౦
2 బసవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగుపీఠిక గలదు ౨-౮-౦
3 గాంధీమహాత్ముని జెల్లాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము ౦-౮-౦
4 కమలాక్షి (చిన్నవిచిత్రకథ): శ్రీ రాయసం వేంకటేశ్వరుగారు, యమ్.ఎ., యల్.టి. ౦-౮-౦
5 నీతినిధి: ఇది యొక యుత్కృష్టసీతీగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలేండ్లకు ముం దొక భారతీయ పండితునిచే తిబేతుభాషయందు రచియింపబడి పదపడి యనేకభాషల బరివర్తితమై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకులు: శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు ౧-౮-౦
6 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పసుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభద్రాగ్రాణియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు నరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచియించిన కృతులును నిందు చేర్చబడినవి. ౦-౧౦-౦
7 ధన్యుడము (వచనము): పాదమత ధర్మప్రబోధకగ్రంథ మగు 'త్రిపిటకము' నందలిది. పాదమతధర్మతత్వము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు: శ్రీ కిళాంబిరంగాచార్యులుగారు, యమ్. ఎ., యల్. టి. ౦-౧౦-౦
8 భీష్ముడు (అయిదంకముల నాటకము): నార్వేదేశపు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్నను గారి బ్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ పొణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు. బి. యే. (ఆనర్సు) ౧-౦-౦
9 జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: శ్రీ కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. యే. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీవీర మగు విద్యానగరము (హంపిశిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృతజీర సీతీయు నిందు వర్ణితము లైనవి. ౧-౮-౦

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.

నిజాంరాష్ట్ర ప్రతినిధి:— నామవల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., 566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM

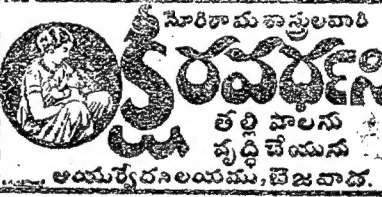
Price Annas 10 only. AMRUTANJAN DEPOT. MADRAS & BOMBAY.

వెలువడినది! నూతనముగా!!

షేక్ స్పియర్సు బెథ్లో అను విషాద విజయసేన (నవరసధరితమున రి అంకముల నవీన నాటకము)

గ్రంథకర్త - కిర్తి శేషులగు బ్రి. శ్రీ. వీరుభట్ల సదాశివ రావుగారు, యీ నాటకము షేక్ స్పియర్సు కవివ్రాసిన (బెథ్లో) నాటకమున కనువాదముగా గ్రంథకర్త గారికి గల రంగ సలాహితవత్సనబట్టి రసవంతముగు పాత్రపోషణముతో, మృదు మృదుకపద లాలిత్యములతో, ముద్దులూతు పద్యములతో, ముచ్చటగు శృంగారరసములతో, ప్రదర్శనయోగ్యముగను, వేతన యోగ్యముగను రచియింపబడినది. పండితహామరు తెల్ల రీసాటక మొకసారి ప్రవహించినందున జరిగి యానందింపుడు. కొలది ప్రతులు మాత్రమే గలవు. త్వరపడుడు, ఆలస్య మాకాధంగమే. వెల ప్రతి 1 కి రు 1-0-0 మాత్రమే, పోస్టు ఖర్చులు కొనువారిచే. వలయావారు:—

వీరుభట్ల భాస్కరరావుగారు, 174 జగన్నాథపురం, కాకినాడ, అనివ్రాయుడు.

మద్రాసు వందేములు 1928 - 29. రెండవ స్ప్రింగ్ మీటింగ్ 5313 శనివారం. 16-2-1929 తేది

మీకు ఇది జీసరం

కోఅయిల్ వెంటుకలకు కాళ్ళతముగ మొలవకుండు చేయును. బుడ్డి రు. 5. ఈనెల ఇఖరు వర్కు రు. 2-0-0 మాత్రం. —:ధన్వంతరాలయం, నాయకనెట్టి, కటకారెంపొండు